ԺԹ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5027 17/30 ՕԳՈՍՏՈՍ 1902 ՇԱԲԱԹ 25 ՃԷՄԱԶԻ ԻՒԼ ԷՎՎԷԼ 1320 ԺԹ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5027

درعلیه ده غلطه ده آره ولك غزته سی اداره خانه سنه

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Նորատունկեան խան

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÊVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ եւ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140 ղրշ.
» » » »	վեցամսեայ	70 »
» » » »	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40 Ֆրն.
» » »	վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 ղրուշի փուլը 100 ղրուշի հաշուով։
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի։

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն։

20 ՓԱՐԱ 20

ՆՈՐ ԹԵՐԹՕՆ

Քանի մը օրէն կ'աւարտի առաջին էջի մեր թերթօնը՝ ԴԱՏԱՐԿԱՊՈՐՏԸ որ այնքան ախորժով ու հետաքրքրութեամբ կարդացուեցաւ մեր ամէն կարգի ընթերցողներուն կողմէ։ Յառաջիկայ շաբթու պիտի սկսինք հրատարակել Բոլ–Վիքթոր Մարկրիթի մէկ հետաքրքրաշարժ ու սիրուն վէպը, որ իր սրտայոյզ դրուագներովը եւ բնական ու ճշմարտանման դէպքերու ցանցովը հաճելի ընթերցում մը պիտի ըլլայ ամէնուն համար։ Այս վէպը՝ որուն անունն է

ՆԻՍԻ ԲԱՐԵԿԵՆԴԱՆԸ

աշխարհիկ միջավայր մը կը նկարագրէ իր բոլոր աչքառու եւ ցայտուն կողմերով, աշխարհիկ, զբօսասէր ու հարուստ դասակարգի մը հոգեբանութիւնը երեւան բերելով։ Դէպքերը իրենց բնական ու անճիգ շղկապումով իրարու կը յաջորդեն եւ կը յանգին եզրակացութեան մը որ ընթերցողը զարմանքի մէջ թողլու բնոյթը չունի։ Աւելորդ պիտի ըլլայ աւելի երկար ու պայմանադրական ներբողներ հիւսել այս վէպին շուրջը, որ իր հետաքրքրաշարժ հանգամանքին կը միացնէ նաեւ հրապուրիչ ու խնամեալ ոճ մը, հոգեբանական վէպերու յատուկ։

ԱՋ ՈՒ ՁԱԽ

ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԸ ՕՐՈՒԱՆ ԽՆԴԻՐ

Ս. Փրկչեան Հիւանդանոցը կրկին օրուան խնդիր դարձած է, եւ չիտակը չա'տ ալ տարօրինակ պարագաներու մէջ։ Այս անգամ ուղղակի հաստատութեան բժշկական մարմինն է որ մէջտեղ կը դընեն, եւ քիչ մը ամէն մարդ,—Հիւանդանոցին վրայ գաղափար ունենայ կամ ոչ,— բերնին եկածը դուրս կու տայ, առանց ո'եւ է նկատումէ մը ազդուելու։

Այս պարագան ինծի տարօրինակ կ'երեւայ անո'ր համար մանաւանդ որ մինչեւ այսօր Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան ամէնէն չնորհաւորելի գործերէն մէկը կը նկատուէր կազմութիւնը այն բժշկական մարմնին զոր հիմա այսպէս կը քննադատեն։ Անկէ առաջ, այնչափ անգամներ չեչտուած էր թէ այդ միեւնոյն բժշկական մարմինը վերջին ծայր անձնուիրութեամբ կ'աշխատի հաստատութեան պատսպարեալներուն համար, թէ ինքն ալ իր կարգին բաւական կարեւոր դեր մը ունի հաստատութեան վարկին բարձրացման գործին մէջ։ Հիմա այդպէս չէ կ'ըսեն։ Ինչո՞ւ արդեօք այս փոփոխութիւնը։ Ինչպէ՞ս կ'ըլլայ որ բժշկական մարմին մը տարիներ ու տարիներ բոլոր պաշտօնավարութիւն մը կ'ունենայ, եւ օրին մէկը, յանկարծ, այդ պաշտօնավարութիւնը թերի, անբաւական եւ անօգուտ հանգամանք մը կը ստանայ։ Այս կէտն է որ անհասկնալի կը թուի ինծի, եւ չիտակը կը փորձուիմ մտածել թէ անպատճառ անձնական հաշիւներու պարզ արդիւնքն է միայն այն աղմուկը՝ զոր քանի մը թերթեր այս պահուս յարուցած են Հիւանդանոցին բժշկական մարմնին շուրջը։

* * *

Ինչ որ ալ ըլլայ պատճառը, իրողութիւնը սա' է որ կարգ մը աւելի կամ նուազ անհիմն ենթադրութիւններ մէջտեղ դրուած են այս առթիւ, ենթադրութիւններ՝ որոնք կրնան համոզման ձեւ մը ստանալ վաղը միւս օր, եւ Հիւանդանոցին նկատմամբ կարգ մը սխալ հասկացողութեանց տեղի տալ։ Այդ ենթադրութիւնները ճիշդ չեն, եւ չեն ալ կրնար ըլլալ, որովհետեւ հիմնուած են այն տեսակ տեղեկութեանց վրայ՝ որոնք մըղոններով հեռու կը մնան ճշմարտութենէն։

Հիւանդանոցի հանգամանքը ունեցող հաստատութեանց, ու մանաւանդ մեր Հիւանդանոցին տարածուն ու բազմակողմանի հանգամանքը ունեցող հաստատութեան մը նկատմամբ անկարելի է հեռուէն գաղափար մը կազմել։ Պէտք է մօտէն տեղեակ ըլլալ անոր նոյն իսկ ամէնէն աննշան մանրամասնութեանց՝ ճիշդ ու հիմնաւոր կարծիք մը յայտնել կարենալու համար։ Ենթադրութիւնները՝ որոնց կարգ մը թերթեր այս օրերս արձագանք կ'ըլլան այլ եւ այլ ձեւերով, բոլորովին զուրկ են այդ բնոյթէն, ինչ որ անհունապէս կը պակսեցնէ իրենց արժէքը,

Իմ մասիս, ինչ որ պիտի ըսեմ զանոնք ջրելու համար, հեռուէն կազմուած կարծիքներ չեն. անցեալ տարի, այս ատենները, ամբողջ քսանըմէկ օր անցուցի այդ հաստատութեան մէջ, որ հիմա, ինծի համար շատ քիչ կողմ ունի անծանօթ։ Այսօր, հաստատութեան ո'եւ է մէկ պաշտօնէային չափ եւ նոյն իսկ անկէ ալ աւելի գիտեմ թէ ի'նչ կերպով կը դառնան անոր այլ եւ այլ մասերը, թէ ո'րն է անոնց տկար ու զօրաւոր կողմերը։ Երեւակայեցէք, լրագրական կեանքի մէջ մեծցած ո'եւ է մէկու մը տասը օրն իսկ բաւական է այդ ամէնուն մասին չա'տ ամուր գաղափար մը կազմելու համար եւ ես ոչ թէ տասը, այլ քսանըմէկ օրեր ունեցայ։

* * *

Այո', տեսնենք հիմա թէ ի'նչ կը գրեն Հիւանդանոցին բժշկական մարմնին համար, եւ կամ, աւելի ճիշդ պիտի ըլլար ըսել՝ Հիւանդանոցին ներքին հիւանդութեանց բաժնին համար, քանի որ մանաւանդ ամէնէն աւելի այդ կողմ ուղղուած են թերթերու քննադատականները։ Իրենց գլխաւոր առարկութիւնը սա է թէ Հիւանդանոցին ներքին հիւանդութեանց բաժինը 150ի մօտ հիւանդներ կը պարունակէ, եւ թէ այդ բաժնին բժշկապետը, շաբթուան մէջ մի' միայն երեք օր այցելելով չի կրնար ամէն հիւանդներուն ալ հասնիլ։

Այս առարկութիւնը բոլորովին անտեղի է. Նախ որ Հիւանդանոցին ներքին հիւանդութեանց բաժինը մինչեւ այսօր հազիւ 100, եւ կամ քիչ մը աւելի հիւանդներ ունեցած է, ինչպէս կը ցուցընեն արդէն տարուէ տարի հրատարակուած տեղեկագիրները։ Այդ թիւը, կը տեսնուի որ շատ հեռու է 150էն։ Բայց եթէ երբեք նոյն իսկ 150 ըլլար պատսպարուած հիւանդներուն թիւը, բժշկապետի մը շաբաթական երեք այցելութիւնները պիտի կրնային բաւել անոնց։ Բացատրեմ թէ ինչո'ւ.—Այդ հարիւր հիւանդներէն 70—80ը տեւական հիւանդութիւններ են, ամէնքն ալ տէր մէյմէկ քրոնիկ ախտի, մեծ մասամբ ծեր, անկար կամ անդամալոյծ։ Այդ կարգի հիւանդներու համար, ամէն հիւանդանոցի մէջ բժշկական այցելութիւնը շատ հարեւանցի ու մեքենական բան մը կ'ըլլայ միշտ։ Իրենց հիւանդութիւնը մշտական բան մըն է, եւ շատ քիչ անգամ միայն ո'եւ է փոփոխութեան մը կ'ենթարկուի, ան ալ այն տեսակ փոփոխութեան մը՝ որուն ո'եւ է օգնական բժիշկ, ի'նչ ալ ըլլայ իր հմտութեան աստիճանը, կրնայ շուտով հարկ եղած դեղը սահմանել։ Բժշկապետին ընթացքը այդ կարգի հիւանդներու համար, պարզ դեղի կրկնում մը պիտի ըլլայ, եւ պէտք է ընդունիլ որ այդ հանգամանքը ունեցող 80 հիւանդի քննութիւնն ու դեղերու նշանակութիւնը կրնայ նոյն իսկ մէկ ժամէն աւարտիլ։ Անդին կը մնայ երեք ժամ,—քանի որ, հակառակ ըսուածներուն, հիւանդանոցին երկու բժշկապետներն ալ ժամը 8էն (Ը. Ե.) առաջին բնաւ Հիւանդանոցէն բացակայ չեն ըլլար իրենց այցելութեան օրերը, ոչ ալ 12էն (Ը. Ե.) առաջ կը մեկնին. Հիւանդանոցը արձանագրութեան տետրակ մը կայ արդէն՝ որ այս մասին կրնայ սքանչելապէս վկայել։— Արդ, այդ երեք տրամադրելի ժամերուն մէջ ո՞ր բժշկապետը չպիտի կրնար կատարել խնամով քննել այն 20—30 սուր հիւանդութեամբ վարակեալ հիւանդները՝ զորս Հիւանդանոցին ներքին հիւանդութեանց բաժինը կը պարունակէ՝ վերոյիշեալ քրոնիկ ախտերու ենթակայ 80 հիւանդներուն հետ։ Այդ երեք ժամը շատ իսկ չէ՞ քսան կամ առ առաւելն երեսուն հիւանդի համար։

Ինչպէս կը տեսնուի, բոլոր այդ ենթադրութիւնները,— ներքին հիւանդութեանց բժշկապետի անբաւականութիւն, հիւանդներու տարապայման առատութիւն, այցելութեան ժամերու սակաւութիւն, եւայլն,—անհիմն բաներ են։ Եւ արդէն, անոնք որ լաւ կը ճանչնան ներքին հիւանդութեանց համակրելի բժշկապետը, Տոքթ. Նազարէթ էֆ. Տաղաւարեանը, գիտեն թէ ամէնէն առաջ ինք խնդիր պիտի հանէր, եթէ երբեք ինքզինքը անբաւական զգար իր խնամքին յանձնուած բաժնին համար։ Հաստատութեան այդ պաշտօնեան՝ որուն հոգաբարձութիւնը «Հիւանդանոցին բարեկարգիչ» տիտղոսը տուած է, եւ որուն ամէն տարի, մասնաւոր շնորհակալութիւն կը յայտնէ իր տեղեկագրին մէջ, մէկն է անոնցմէ, ու նոյն իսկ կրնամ ըսել թէ միակն է որ կատարեալ անձնուիրութեամբ մը, ու շատ ցայտուն մարդասիրութեամբ մը փարած է իր գործին։ Իր օրով շատ մը բարենորոգումներ մտցուած են Հիւանդանոցին մէջ, բարենորոգումներ՝ զորս Արեւելք մանրամասնած է իրենց ատենին, եւ զորս ուրանալը պարզապէս անտարբերութիւն մը պիտի ըլլար։

* * *

Չվերջացուցած քանի մը խօսք ալ առաջարկի մը մասին՝ զոր թերթ մը մէջտեղ նետած էր այս օրերս։ Այդ թերթը կ'ըսէր թէ պէտք էր երկու բժշկապետ կարգել Հիւանդանոցին ներքին հիւանդութեանց բաժնին, եւ գրուածքին եղանակէն այնպէս կը հասկցուէր թէ արդէն իսկ «կազմ եւ պատրաստ» թեկնածու մըն ալ ունի ձեռքի տակ, թեկնածու մը՝ որ շատ հաւանականաբար ինք ներշնչած էր այդ առաջարկը։ Քիչ մը վերը ապացուցի արդէն թէ միակ բժշկապետ մը լայնօրէն կը բաւէ Հիւանդանոցին ներքին հիւանդութեանց բաժնին։ Բայց ենթադրելով որ իրապէս պէտք ըլլար երկրորդ բժշկապետ մըն ալ կարգել, այն ատեն տարեկան առնուազն 150 ոսկիի ծախք մը պիտի աւելնար Հիւանդանոցի պիւտճէին ելքի կողմը, ծախք մը՝ որ արհամարհելի բան մը չէ, եւ որ բաւական դժուարութեանց պիտի ենթարկէր Հոգաբարձութիւնը։ Արդէն այս վիճակին մէջ, Հոգաբարձութիւնը հազիւ ծայրը ծայրին բերելով հաւասարակշռութեան մէջ կրնայ պահել իր ելմտացոյցը։ Եթէ երբեք 150 ոսկիի ծախքի դուռ մըն ալ բացուի, ի'նչ պիտի ընէ, ուրկէ՛ պիտի ճարէ այդ գումարը։

Խելացի գործը՝ ընդունելի հիւանդներուն համար որոշ թիւ մը սահմանելն է։ Այդպէսով երբեք պէտք չի մնար պաշտօնեաներու թիւը աւելցնելու, եւ հաստատութեան ելմտացոյցն ալ չի կորսնցներ իր հաւասարակշռութիւնը։

ԱՐԱՄ ԱՆՏՈՆԵԱՆ

Դատաւորը իր գրասենեակին մէջ կը ջանայ հաշտեցնել երկու գժտուած ամուսիններ։

—Պարո'ն, ի'նչ է ձեր պահանջումը, կը հարցնէ դատաւորը։

—Ամուսնալուծում, կը պատասխանէ էրիկը։

—Իսկ դո՞ւք, տիկի'ն։

—Ամուսնալուծում կը պատասխանէ կինը։

—Ուրեմն կարելի է հաշտութիւն մը գոյացնել ձեր միջեւ, քանի որ միեւնոյն պահանջումը կ'ընէք երկուքդ ալ, մինչ հոս եկած ատեննիդ կ'ըսէիք թէ միշտ անհամաձայն էիք։

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ՔՐՈՆԻԿ

ՆՈՐ ԹԱՏԵՐԱԽԱՂ ՄԸ

Մնակեան Թատերախումբը իր խաղացուցակը նոր խաղերով կը ճոխացնէ. Ժագ Վարլէյէն յետոյ, որուն վրայ տեղեկութիւն տուինք Արեւելքի ընթերցողներուն, (Տե'ս Արեւելքի թիւ 4982 եւ 4983) կ'արժէ որ խօսինք խոստացուած վեց նոր թատերգութիւններէ երկրորդին վրայ՝ ԹՐԱԽՈՄԱՅՈՎ ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆ կամ ԿՆՈՋ ԴՐԱՄԸ։

Հինգ արարուածով այս դրամը մեր միջավայրին ու բարքին այնչափ կը յարմարի որ եթէ անձերու եւ տեղերու անունները փոխելով՝ մեզի ծանօթ անուններ դնենք, բնաւ զգալի չպիտի ըլլայ թէ թարգմանածոյ խաղ մըն է, որուն ճարտար հիւսքը իր պարզութեան մէջ թուրքերէնի փոխելու յաջողած է թատերապետը, Մնակեան էֆ.։

Խաղին գլխաւոր անձերն են.

1. Տանիէլ, երկրաչափ մը որ Լանեի գաւառին խճուղիներու շինութեան կը հսկէ։ Իր բնակած պանդոկին մէջ կը հրապուրէ դեռատի սպասուհի մը, Ռօզ, որ աղքատիկ է եւ միակ հարստութիւն մը ունի, այն է Տանիէլի նկատմամբ զգացած սէրը։ Բայց երիտասարդ երկրաչափը, որ ինքն ալ ունեւոր մը չէ, բաղդին անհաւասարութիւններէն դառնացած՝ որքան աշխատութեամբ հարստանալէ անյոյս, միակ ճամբայ մը կը գտնէ ինքնիրեն դիրք մը ստեղծելու, այն է՝ ամուսնանալ հարուստ աղջկան մը հետ զոր բաղդը իր դէմ կը հանէ։

2. Իզօլին, ծագումով ու դաստիարակութեամբ աննշան աղջիկ մը՝ որուն կրկնակ արժանիքներն են մարմնական գեղեցկութիւնը եւ խարդախ հօրեղբօր մը ձգած հարստութիւնը։

3. Պօնմէն, նախկին որմնադիր, այժմ խճուղիներու եւ կամուրջներու շինութեան յանձնառու՝ այն միեւնոյն գծին վրայ՝ ուր կը պաշտօնավարէ Տանիէլ երկրաչափը։ Պօնմէն իր դասակարգին ամէնէն կեղտոտ տիպարն է, որ իր յանձնառութեանց մէջ ամէն ապօրէն միջոցներ կը գործադրէ, շինութեանց նիւթերը, աւազը, աղիւսը, կղմինտրը, գաճը, կիրը, քարը կը խարդախէ իր միակ նպատակն ըլլալով դրամ շահիլ։ Եւ արդէն այս նպատակին շուտ եւ դիւրաւ հասնելու համար է որ իր եղբօրդուստրը, Իզօլինը, Տանիէլի կնութեան տալ կը յաջողի։

4. Կաէթան, հարուստ երիտասարդ մը, նախկին դասընկեր Տանիէլի, որուն հարսանիքին կը հրաւիրուի եւ աս մտերմութիւնը չափէն աւելի կը շահագործէ Իզօլինի (իր բարեկամին կնոջը) մօտ։ Պարզապէս անոր հոմանին կ'ըլլայ, ինչպէս կը վայլէր թեթեւամիտ ու շքասէր Իզօլինին։

5. Ռօզ Պէրնար, պանդոկի սպասուհի, գինեպան–պանդոկապետին (Րուլէի) հոգեզաւակը զոր հրապուրած է Տանիէլ ու բնականաբար... լքած է, անպաշտպան թողլով զայն նախընծայ սիրոյ մը արդիւնքին հետ։

6. Տրնիզօ, գիւղացի մը, Ռօզ Պէրնարի հայրենակից մը, որ սէր կու տայ Ռօզին եւ կնութեան կ'ուզէ առնել։ Բայց Ռօզ, իր յղի վիճակին գիտակից՝ կը մերժէ այս ամուսնութիւնը՝ չուզելով իր առաջին վրիպանքին վրայ աւելցնել նոր մեղք մը, Տրնիզօն խաբելը։

Զանց կ'ընենք յիշել միւս անձերը որոնք երկրորդական դեր մը ունին գլխաւոր եղելութեան շուրջը։

Դերակատար անձերուն այս պատկերացումէն յետոյ, շատ դիւրին պիտի ըլլայ խաղին նիւթը պատմել համառօտակի։ Տանիէլ իր բնակած պանդոկէն քանի մը օր բացակայելով՝ կու գայ Բարիզ եւ կը հաւանի կնութեան առնել Իզօլինը։ Հարսնիքին օրը, կը հանդիպի իր վաղեմի ընկերոջ՝ Կաէթանին զոր կը ներկայացնէ իր նշանածին եւ անոր հօրեղբօրը Պօնմէնին, ու հարսնիքի կը հրաւիրէ զայն։ Այս միջոցին Ռօզ, իր սիրահարը (Տանիէլը) կարօտնալով՝ իր գեղէն (Լաննի գաւառէն) կու գայ Բարիզ, Տանիէլի տուած հասցէին եւ հոն կը տեսնէ որ Տանիէլ՝ չքեղ ու պերճ օրիորդի մը թեւը մտած եկեղեցի կ'երթայ պսակուելու։ Ռօզի դժբաղդ կեանքին երկրորդ դրուագն է աս, առաջինն ըլլալով Տանիէլին սիրտ տալը եւ անկէ խաբուիլը։

Ամուսնութենէն ետք, Տանիէլ երջանիկ չի կրնար ըլլալ։ Իր կինը, Իզօլին, կը սիրահարի Կաէթանին եւ անոր հետ անձնատուր կ'ըլլայ շուայտութեանց ու զուարճութեանց, մոռնալով իր ամուսնական ու մայրական պարտականութիւնները, վասն զի Իզօլին մայր ալ կ'ըլլայ։

Միեւնոյն ժամանակ Ռօզ Պէրնար ալ մայր կ'ըլլայ, եւ իր աշխատած գինետան պանդոկէն վռնտուած ըլլալով՝ յետին ծայր թշուառութեան կ'ենթարկուի, իր նորածին զաւկին (Ժօրժի) հետ։ Դիպուածով, աղքատ կին մը կը պատսպարէ, կը խնամէ հէգ մայրն ու մանկիկը, որոնք այս դառնութեան օրերուն մէջ, կը հիւրընկալուին Տրնիզօյի եւ ասոր կնոջ (Միշլօթի) կողմէ։ Շնորհիւ այս պաշտպանութեան, մայր ու զաւակ կ'ազատին թշուառութենէ. Ռօզ աշխատելով կ'ապրեցնէ իր մանկիկը որուն համար հոգի կու տայ, մինչ անդին հարուստ Իզօլինի զաւակը մօրն անհոգութեան պատճառով կը մեռնի։

Բայց Տանիէլի օրերը դառնութիւններու անընդհատ շարք մը են։ Մէկ կողմէն կինը, անհոգ ու շուայտ, հաճոյքէ հաճոյք կը թռչի, շռայլօրէն մսխելով իր բերած հարստութիւնը զոր ամէն օր ամուսինին երեսը կը զարնէ, եւ ամուսնական յարկը անտանելի կը դարձնէ Տանիէլին։ Միւս կողմէ Պօնմէն, խճուղիներու յանձնառուն, ամէն տեսակ զեղծում կը գործէ, ապաւինելով իր փեսին (Տանիէլին) որ սակայն, այս զեղծումները քօղարկելու չափ ապականած մէկը չէ եւ կ'ուզէ իր պաշտօնը խղճի մտօք կատարել։ Վերջ ի վերջոյ, Պօնմէն տեսնելով որ չպիտի կրնայ ուզած խաղերը խաղալ այս շինութիւններու շահագործման մէջ, գլուխը կ'առնէ կը հեռանայ՝ իր հետ տանելով նաեւ Իզօլինի հարստութիւնը։ Տանիէլ, իր պատիւը փրկելու համար, կը հետապնդէ փախստականը, եւ ինքն ալ աստանդական թափառումներէ ետքը, կը վերադառնայ Լաննի գաւառը, ուր կը գտնէ իր կինն ու անոր հոմանին (Կաէթանը) որոնք իրարմէ ձանձրացած՝ անհանդուրժելի կեանք մը կը վարէին։ Կաէթան նախատինքներով կը զատուի Իզօլինէն, որ չկրնալով հանդուրժել հոմանիէն ետքը ամուսնէն լսած նախատինքներուն ինքզինքը լեռնէն վար կը նետէ դահավէժ։

Տանիէլ միեւնոյն տեղը կը հանդիպի նաեւ իր նախկին սիրուհիին (Ռօզին) եւ անոր զաւկին, այժմ եօթնամեայ տղեկ մը, որ չի ճանչնար իր հայրը եւ կը մերժէ անոր համբոյր մը անգամ տալ։

Իր դժբաղդ ու անօք վիճակէն, իր կրած տառապանքներէն դառնացած՝ Տանիէլ անձնասպան ըլլալ կ'որոշէ, եւ այն վայրկենին ուր հրացանը իր բերնին կ'ուղղէր, վրայ կը հասնի իր զաւակը, եօթնամեայ Ժօրժը, եւ կը փրկէ զինքը։ Այս յուզիչ տեսարանին վրայ կու գան Ռօզ եւ իր պաշտպան գեղացիները, ու Ռօզ, իբրեւ մխիթարիչ հրեշտակ, իր շատ սիրած Տանիէլին կը փարի, եւ նոր կեանքի մը կը պատրաստուին, նոր կեանք մը խաղաղ ու անուշ, ինչպէս չէր եղած երբեք դրամօժիտ բերող կնոջը հետ վարած կեանքը։

ՍՄԲԱՏ ԴԱՒԹԵԱՆ

ԿԻՆԵՐՈՒՆ ՀԵՏ

ՇԱՂԱԿՐԱՏՈՒԹԵԱՆ ՇՈՒՐՋԸ

Կ'ըսուի թէ տարօրինակ լուրերը ընդհանրապէս Ամերիկայէն կու գան։ Այս անգամ ո'չ միայն տարօրինակ լուր մըն է եկածը, այլեւ անլուր ու ծիծաղաշարժ միանգամայն։

Կարդացի՞ք արդեօք, թէ երեք հարիւր Ամերիկուհիներ երդուած են երեք օր, երեք գիշեր բառ մը չարտասանել բնաւ։ Կ'իմանա՞ք, ամբողջ եօթանասուներկու ժամեր անխօս մնալ երդուած են երեք հարիւր գեղանի Ամերիկուհիներ։

Մի' խնդաք, կատակ չեմ ըներ։

«Ըլլալիք բան չի կայ» առածին հետեւեր են չարաճճի կիները. ուրկէ՞ ալ մտքերնին ինկեր է այդ չնաշխարհիկ կիներուն, այս տաժանագին փորձը կատարելը։ Բայց նորէն խնդրին մէջ դիւրութիւն մը մտցուցեր են։ Այդ անխօս մնալու չարչարանքին պիտի ենթարկուին, Նիւ Եորքի վանքերէն մէկուն մէջ, զոր իրենք ընտրած են։ Թերեւս աղմկայոյզ տեղ մը, չկրնային իրենց փորձը կատարել, ամէն երկվարկեանի խօսելու նորանոր առիթներուն չկրնալով դիմադրել։ Աչք է վերջապէս, տեսածնուն վրայ պէտք է խօսիլ ու մտածել, մանաւանդ արդուզարդի վրայ։ Սիրտ է աս, աղուոր ու համակրելի տղու մը վրայ չխօսիլ անկարելի է։

Եւ մանաւանդ երե՜ք օր։ Խենթենալիք բան է ասիկա, անանկ չէ՞, Պոլսուհիներ։

Բարիզի քմծոտ ու գեղանի կիները մատ խածին հիմա։ Կարելի՞ բան է որ կին մը երեք օր, երեք գիշեր չխօսի. երեւակայեցէ՛ք, ի'նչ սոսկալի բան է։ Սիրականդ տեսնել ու հետը բառ մը չփոխանակել, չխնդալ, չզուարճանալ, ո՞ր տանջանք ասոր կը հաւասարի։ Իրենք, Բարիզուհիները, որոնք խօսելով կ'ուտեն, զուարճաբանելով կը դիմեն եւ շաղակրատելով կ'ապրին, կը զարմանան այս տարօրինակ գիւտին վրայ, որ աշխարհիս վրայ երեւակայելիք ամէնէն սարսափելի բանն է կնոջ մը համար, կ'աւելցնեն։ Բարիզուհիները ո'ւր որ ալ ըլլան, բան մը կը գտնեն խօսելու, շաղակրատելու, զուարճաբանելու համար։ Օդին գեղեցկութենէն, արդուզարդի չքեղութիւններուն, Սէյեադի ցայտուն խնդրէն, դարպասողներու կեանքին կ'անցնին, շա'տ դիւրութեամբ, առանց վերապահումի, ու առանց կանխապէս ծրագրուած պատրաստութիւններու։

Ըստ իս, ամէնէն ապուշ ու միամիտ փորձն է ասիկա, զոր կ'ուզեն կատարել այդ երեք հարիւր Ամերիկուհիները։ Կը հասկնանք իրենց միտքը։ Բայց ի'նչ որ խորհին, ի'նչ որ ալ գործադրեն, երբեք պիտի չհաւատամ որ կին մը կրնայ իր շատախօսութիւնը դարմանել, ինչպէս կ'ըսէր Մարսէլ Բրէվօ։

Փակեցէք սրահի մը մէջ, հայելիին ու դաշնակին հետ պիտի խօսի անիկա, պարտէզի մը մէջ առանձին ձգեցէ՛ք զայն վայրկեան մը, հաւատացէ՛ք որ թռչուններուն եւ սիրուն պզտիկ թիթեռնիկներուն հետ պիտի երգէ՛, վէպերուն հետ մինա'կ թողէք օր մըն ալ, այն ատեն ապահովաբար, ասոնց տիպարներուն հետ պիտի խօսի, երգէ, ու նախընտրութիւնները, սէրը, համակրութիւնները պիտի բաղդատէ, պիտի վերլուծէ, շրթունքի չնորհալի կծկումով մը եւ աչքերու զգըլխիչ ակնարկներով։

Ու պէտք է որ աս ասանկ ըլլայ. կինը խօսի, երգէ, շաղակրատէ։ Առանց ասոնց, թերեւս կին մը գեղանի ու խելացի ըլլալէ դադրէր, ու կորսնցնէր բոլոր այն աղուոր ու քմծոտ յատկութիւնները որոնք իգական սեռին հետ կը ծնին։

Եւ արդէն, երբ այդ չարչարանքը ա-

[illegible] (84)

ԴԱՏԱՐԿԱՊՈՐՏԸ

ԻԴ.

Թիպիւրսի դէմքին վրայ այնպիսի անկեղծութիւն մը կար որ Լօրանսի կասկածները փարատեցան իսկոյն։ Ինքզինքը երջանիկ զգաց մանկամարդ կինը. այն մարդը՝ որուն նկարագրին վրայ լաւ գաղափար կազմած էր՝ խաբած չէր ուրիշ կին մը. միւս կողմէ կնոջական նախանձոտութեան բնազդն ալ գոհացում կը գտնէր, խորհելով թէ անցեալին մէջ Թիպիւրս չէր սիրած կին մը, Թիպիւրս որ այնքան ասպետական սէր մը եւ դիւցազնական անձնուիրութիւն մը ցոյց տուած էր։

—Անտարակոյս իրաւունք ունիք, պարո'ն, ըսաւ Լօրանս։ Կը վախնամ որ Մարիանիք զոհը չըլլայ անբուժելի սիրոյ մը, որ ինքնին առաջ եկած է ու առանց քաջալերուելու մէկուն կողմէ։

—Սակայն փութամ ըսելու թէ, յարեց Թիպիւրս, քիչ անձեր կան որ այդ [illegible]

—Այդ մարդուն սիրած կինը հարուստ, [illegible]

նելու կը պատրաստուի, ուժ չզգար իր [illegible]

տառամի, այդպիսի յորդոր մը ընելու [illegible]

քան մեծ սէր մը ու մեծ անձնուիրութիւն [illegible]

(Շարունակելի)

ւարտին ու երբ նորէն իրենց ընտանեկան ու աշխարհիկ աղմկայոյզ մթնոլորտին մէջ նետուին ինքզինքնին, այդ Նամքի կիները, որոնք թերեւս բան մը չկորսնցնեն իրենց հմայքէն ու կատարելութենէն, քանի որ իրենց իսկ հաւանութեամբը չարչարուեցան, կը հաւատա՞ք որ ա՛լ չշաղակրատեն, չսիրաբանեն այդ երեք հարիւր կիները, հէ՞, կը հաւատա՞ք որ ա՛լ պիտի չշատախօսեն։

Մ. Ա. ՊԱՐՍԱՄԵԱՆ

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՆՕԹԵՐ

ԺԱՆՏԱԽՏԸ

Դեռ քիչ առաջ Օտեսայի եւ վերջերս ալ Եգիպտոսի մէջ ծագած ժանտախտի պահուն դիտուեցաւ թէ մուկերը որքա՛ն մեծ դեր կը խաղային այդ հիւանդութեան մեծապէս տարածուելուն մէջ։ Կամալէյա անուն ռուս գիտուն մը կողմէ Ռուսիոյ մէջ կատարուած գիտական փորձերը՝ ժանտախտի պահուն մուկերուն ունեցած դերերուն նկատմամբ՝ շատ ճշգրտօրէն պարզուած են, մեծապէս գնահատուելով առողջապահական ժողովներուն կողմէ։

Լրագրութեան օրը օրին հետեւողներուն միտքէն ելած ըլլալու չէ այն սարսափը զոր ժամանակին առթած են Հնդկաստանու եւ Բօրթուկալի համաճարակները։ Երսէն եւ իր ընկերակիցը՝ Քիթազաթօ, 1895ին, այդ սոսկալի հիւանդութեան մանրէն գտան, ինչ որ բաւական նպաստեց այդ համաճարակներուն նուազման։ Որովհետեւ բժիշկները ալ հաստատ կերպով համոզում գոյացուցին թէ Երսէնի բասիլին պէս ժանտախտը մարդոց յատուկ հիւանդութիւն մը ըլլալէ առաջ մուկերու համաճարակ մըն էր, հետեւաբար կարելի էր անոր առաջքը առնել մուկերու փճացումով միայն։

Հիմա սկսած են գործադրել ժանտախտի դէմ միակ լաւագոյն զգուշական այդ միջոցը։ Քանի մը երկիրներու մէջ՝ կոյուղիի եւ դաշտային մուկեր սատկեցնողներուն մեծ պարգեւներ խոստացուած են, ինչպէս անցեալները մեր թերթերն ալ կը ծանուցանէին։

Վերջերս, գիտական թերթի մը մէջ ուսումնասիրութեան առարկայ եղած էին մուկերու կատարած դերերը ժանտախտի մէջ։ Շահեկանութենէ զուրկ չըլլար, կարծեմ, ժանտախտի պատմականին եւ ախտաբանականին վրայ համառօտ տեսութիւն մը ընել յետոյ՝ Արեւելքի ազնիւ ընթերցողներուն ալ ծանօթացնել այդ դերերը՝ որոնք ժամանակէ մը ի վեր գիտական աշխարհին մէջ աղմուկ կը հանեն։

Ժանտախտը Քրիստոսի թուականէն երեք դար առաջ ծայր տալ սկսած է Ափրիկէի հիւսիսային կողմերէն, այն է Ափրիկեան Տրիպոլիս, Թունուզ, Ալժէրի, Ստորին Եգիպտոս եւ Սուրիոյ ու Պաղեստինի շրջականներէն։ 542ին էր կարծեմ երբ առաջին անգամ ըլլալով Եւրոպա մտաւ։ Այդ համաճարակին ամենէն շատ զոհ տուող երկիրները եղան հիմակուան Իտալիա եւ շրջակայքը։ Այդ համաճարակը նոյն իսկ պատմութեան մէջ ծանօթ է իր որոշ անունով։ Տասը տարուան միջոցին հաշուեւ եղած է որ 25,000,000 հոգի ժանտախտէն մեռած են Եւրոպայի մէջ։ Մինչեւ ԺԷ. եւ ԺԸ. դարերուն, թէպէտ եւ ժանտախտը Եւրոպայի այլ եւ այլ կողմերը կը պտըտէր մեծամեծ աւերներ գործելով, սակայն ԺԸ. դարէն ետքը՝ Եւրոպայի մէջ ժանտախտը համաճարակ ըլլալէ դադրեցաւ, կրնանք ըսել։

ԺԹ. դարուն վերջերը, այն է 1895ի սկիզբները, Ասիոյ մէջ, մանաւանդ Ծայրագոյն Արեւելքի մէջ, Ֆորմոզայի, Քանթոնի, Շանկայի կողմերը կը սկսի ծայր տալ ժանտախտը։ Ճիշտ Քանթոնի այդ համաճարակի պահուն էր որ մուկերու շատ մեծ քանակութեամբ սատկիլը կը նշմարուէր։ Երսէն՝ ի տես սատկած մուկերուն այդ ստուար թիւին՝ զարմացաւ։ Ինչպէս քիչ մը վերը ըսի, սատկած այդ մուկերու մէջ Երսէն ժանտախտի մանրէն գտաւ՝ գաճաճ, գիրուկ, ծայրերնին կամ պոչերնին կլոր։ Այդ մանրէները մենք ալ հիմա կրնանք նշմարել մանրադէտով, եթէ ժանտախտէ սատկած մուկ մը ձեռքերնիս անցնի։

Ժանտախտէ վարակուող մէկը, ամէնէն առաջ գլխու պտոյտ, գլխացաւ եւ կոտրուածութիւն մը կ'ունենայ։ Քալուածքը մանաւանդ գինովի կը նմանի։ Լեզուն ճերմակ կ'ըլլայ։ Մէկ-երկու օր ետքը, դողով ջերմութիւն, փսխում եւ արիւնահոսութիւնն կը պատահին։ Ջերմութեան երկրորդ, երբեմն ալ երրորդ օրը վզին շուրջը, անութին տակերը եւ աճուկին վրայ ուռեցքներ կը նշմարուին, որոնց բժշկական լեզուաւ bubon (կորիզ=խոյարճըգ) կ'ըսեն։ Ասոնք շատ յատկանշական են։

Այսչափ մը տեղեկութիւն պատմականին եւ ախտաբանութեան վրայ բաւ համարելով, անցնինք քիչ մըն ալ մուկերու կատարած դերերուն։ Այդ դերերուն կարեւորագոյնները հետեւեալներն են.—

Ա. Հնդկական բոլոր քաղաքներուն մէջ մարդուն՝ մուկէն վարակումը սովորական համարուած է։ Պոմպայի հաստատութիւններուն մէջ, ուր մուկերու դիակներ գտնուած են, դիտուած է որ միայն այն մարդիկ վարակուած են ժանտախտէն, որոնք այդ դիակներու դպած եւ կամ զանոնք հաւաքած էին, մինչդեռ ուրիշ շատ մը գործաւորներ որոնք միեւնոյն ատեն հոն կ'աշխատէին, ոչինչ ունեցած չեն։

Բ. Այն քաղաքներու մէջ՝ ուր առաջին անգամ ըլլալով ժանտախտի քանի մը դէպքեր պատահած են, մուկերու դիակները քննելով՝ անոնց մէջ ժանտախտի մանրէն գտած են։

Գ. Շատ անգամ, այդ հիւանդութեան առաջին դէպքերը պատահած են այն շէնքերուն մէջ, ուր պահուած են եղեր ցորեն, բամպակի սերմեր, գարի եւն. որոնք իրենց վրայ կը հրաւիրեն մուկերու ուշադրութիւնը, եւ պատճառ կ'ըլլան անոնց ներկայութեան։ Բիւրաչէ քաղաքին մէջ ուր շտեմարանները բացօթեայ եւ անբնակ վայրերու մէջ կը գտնուէին, առաջին անգամ ըլլալով վարակուողները անոնց պահապանները եւ գործաւորները եղած են։

Դ. Այն տուները որոնք մաքուր պահուած էին, այսինքն՝ մուկերուն հոն սպրդումին դէմ պաշտպանուած, ժանտախտէ զերծ մնացած էին։ Քանթոնի, նաեւ Ռէնիի համաճարակներուն ատեն ալ այս պարագաները հաստատուած են։

Ե. Պոմպայի, Մատրասի, Կալկաթայի մէջ, մարդոց ախտաւորումը գլխաւորաբար պատահեցաւ՝ ա՛յն տեղերու եւ փողոցներու մէջ՝ ուր մուկերու համաճարակ երեւան եկած էր։

Զ. Համաճարակին մօտակայ երկիրներու մէջ հիւանդութիւնը երեւան եկած է առանց ժանտախտէ ո եւ է վարակուող մը հոն մտնելու. բայց ախտը միշտ իրեն առաջնորդ ունեցաւ ժանտախտաւոր տեղերու մուկերուն գաղթումը։

Է. Շատ մը երկիրներու մէջ, ժանտախտը ծաւալած է՝ վարակուած տեղերէ փախչողներու մահէն առնուազն մէկ ամիս ետքը։ Այդ միջոցին ժանտախտը մուկերու մէջ մնացած է, եւ զանոնք աղէկ մը վարակելէ ետքը անոնց միջոցաւ միայն մարդուն փոխանցուած է։

Ը. Վերջապէս քանի մը նաւերու վրայ ժանտախտի տարածումէն հաստատուած է որ մուկերը, հոն, վարակումի նախընթացներն են եղած։

Ինչպէս կը տեսնուի, մարդուն եւ մուկին ժանտախտէ վարակումին միջեւ յայտնի եւ անհերքելի կապ մը կայ։ Երկուքին ալ մակաբոյծը միեւնոյնն է։ Կրնա՛յ փոխանցուիլ մուկէն մարդուն, կրնա՛յ փոխանցուիլ մարդէն մուկին։ Երկուքն ալ կրնան վարակումի սկզբնապատճառներ դառնալ, թէեւ յաճախ չի պատահիր որ հիւանդէն առողջը վարակի։ Մուկը գլխաւոր միջնորդն է՝ ժանտախտը համաճարակի փոխելու։ Այդ պատճառաւ անհրաժեշտ է ջնջել մուկերը։

Քանիցս ամենախիստ հականեխականներ գործածուեցան, որպէս զի մուկերը բնակարանները չմտնեն, բայց գոհացուցիչ հետեւանքներ չունեցան։ Ատեն մը խողերու, շուներու միջոցաւ մուկերը սպաննել մտադրեցին, բայց անտեղութիւններ ծագելուն համար՝ հիմա մէկդի ձգուեցան։ Կ'ըսեն թէ այսուհետեւ զօրաւոր թթուներու միջոցաւ պիտի ոչնչացուին մուկերը, բա՛յց չի կարծուիր որ ակնկալուած օգուտը կարենայ ունենալ։

Կ. Տ. ԱԼԼԱՀՎԵՐՏԻ

(Շարունակելի)

Արտաքին Լուրեր

ՊԱՐՍԻՑ ՇԱՀԸ

Բարիզ ժամանումը.— Անգլիայէն վերադարձ.—Մանշի ուղեւորութիւնը.— Տուվրէն Բարիզ.— Հիւսիսային կայարանին մէջ.— Էլիզէ Բէլէսի մէջ.— Շահին յարկերը։

Բարիզ, 26 օգոստոս.—Պարսից Մուզաֆֆէրէտտին Շահը երէկ իրիկուն Բարիզ ժամանեց։ Այս երկրորդ ուղեւորութիւնն է զոր պարսիկ վեհապետը կը կատարէ։ Ինչպէս յայտնի է, 1900ին ալ Բարիզ եկաւ Արուեստահանդէսը այցելելու։ Շահը այս անգամ տասնըհինգ օրի չափ Բարիզ մնալով պիտի այցելէ յիշատակարանները, թանգարանները եւայլն. նաեւ բազմաթիւ գնումներ պիտի կատարէ։ 1900ին մէկ միլիոն ֆր.է աւելի զանազան գնումներ ըրած էր։

—Շահը, երէկ կէս օրին, անգլիական մասնաւոր շոգենաւով մը Տուվրէն ճամբայ ելած էր։ Մինչեւ Քալէի նաւահանգիստը անգլիական երկու յածանաւակներ հետեւեցան այդ շոգենաւին եւ տասնըմէկ թնդանօթ արձակելով ողջունեցին ֆրանսական հողը, ուրկէ փոխադարձաբար պատասխանուեցաւ։ Շահը նաւամատոյցին վրայ ընդունուեցաւ Բարիզի պարսիկ դեսպան Նազար Աղայի, Թէհրանի ֆրանսական դեսպան Պ. Պուրկարէլի եւ տեղական ֆրանսացի պաշտօնատարներու կողմէ։ Շահը, ժամը 4ին, մասնաւոր կառախումբով Բարիզ ուղեւորեցաւ՝ Եպարքոս Ալի Ասկար խանի, արքունական նախարարներու եւ վաթսուն հետեւորդներու հետ։ Շահը բնաւ չի սիրեր սրընթաց ուղեւորութիւնները։ Իր սովորութեան համաձայն հրամայած էր որ կառախումբը յամրընթաց երթայ։ Այդ պատճառաւ կէս գիշերէն մէկուկէս ժամ առաջ Բարիզի հիւսիսային կայարանը ժամանեց։ Կայարանը շքեղապէս զարդարուած էր։ Սիւներուն վրայ ֆրանսական ու պարսիկ դրօշներ դրուած էին։ Գետինը կարմիր կապերտ մը կար։ Հետեւակ պահակներ բարեւի կեցած էին։ Հետաքրքիրներու բազմութիւն մը հաւաքուած էր։ Պարսից դեսպանատան պաշտօնեաները, ամենքն ալ ռըտէնկոթով ու սեւ ասթրականէ գլխանոցներով, կը սպասէին իրենց վեհապետին ժամանումը։ Հոն էին նաեւ Մելքոմ խան, Ձէվատ խան եւայլն։ Թէեւ Շահը անպաշտօն կերպով կը ճամբորդէ, սակայն արարողապետ Պ. Քրոզիէ, Հանրապետութեան նախագահին ներկայացուցիչ Սիլվէսթր դնդապետը, Սէնի կառավարիչը եւ ոստիկանութեան վերատեսուչն ալ կայարանին մէջ կը սպասէին։ Կէսգիշերէն մէկուկէս ժամ առաջ փող մը հնչեց. պահակները բարեւի կեցան. կառախումբը կայարան մտաւ յամրընթաց։ Վերջին վակոնը կանգ առաւ ճիշդ պաշտօնական անձնաւորութեանց կեցած տեղին առջեւ։ Դռնակին առջեւ կ'երեւար Մուզաֆֆէրէտտին Շահը՝ որ երկու տարի առաջուանին հետ բաղդատելով աւելի շատ սպիտակ թելեր ունէր մազերուն մէջ։ Շահը ժպտեցաւ, երբ կայարանին մէջ կեցող Պարսիկները ճանչցաւ։ Շատ ծանր իջաւ գաւազանի մը յենած։ Սեւ ռըտէնկոթ հագած էր եւ սպիտակ մետաքսէ փողկապ դրած։ Պ. Քրոզիէ եւ Սիլվէսթր դնդապետը մօտեցան, խօսեցան թարգմանին հետ որ անոնց խօսքերը հաղորդեց Շահին՝ որ կարճ պատասխան մը տուաւ, յետոյ ներկաներուն ձեռքը սեղմեց։ Այդ միջոցին, Շահին ֆրանսացի բժիշկին կինը՝ տիկին Շնայտըր իր երկու փոքրիկ աղջիկներուն հետ մօտեցաւ եւ ծաղկեփունջ մը մատոյց Շահին՝ որ ժպտելով շնորհակալութիւն յայտնեց։ Յետոյ Շահը ճամբայ ելաւ լանտոյով մը՝ իր դէմը ունենալով Բարիզի դեսպան Նազար Աղան։ Հեծեալ զինուորներ կառքին չորս կողմէն գացին որ սրընթաց արշաւեց։ Ժողովուրդը «Կեցցէ՛ Շահը» կ'աղաղակէր։ Հետեւորդներն ալ ուրիշ կառքերով գացին Էլիզէ Բէլէս։

—Էլիզէ Բէլէս օթէլին մէջ Շահին յատուկ յարկերը պատրաստել տուած էր Բարիզի դեսպանատան առաջին քարտուղար Սրտաշիր խան Նազար-Աղա։ Այդ յարկերը Պէլճիքայի թագաւորին եւ Ռոս Մաքքէնի յատկացուածները չեն, վասն զի Քոլորատոյի ոսկեհանքերուն տէրը՝ ամերիկացի միլիոնատէր Պ. Թոմաս Ուօլշ վարձած էր զանոնք նախապէս։ Ուստի Պարսից Շահին տրամադրութեանը տակ դրուած է օթէլին առաջին յարկը՝ գրեթէ ամբողջութեամբ։ Շահին մասնաւոր յարկը կը բաղկանայ երկու սրահներէ, սեղանատունէ մը, ննջարանէ մը ու լոգարանէ մը։ Բոլոր պատուհանները կը նային Շան-զ'Էլիզէի վրայ։ Յաղթական կամարն ալ մօտն է։ Առաջին սրահը, բաւական փոքր, արեւելեան ոճով կահաւորուած է, աւելի հանգչելու յատկացուած. կան թանձր կապերտներ, ցած աթոռներ եւայլն։ Մեծ սրահը, ընդարձակ ու լուսաւոր, ընդունելութեան պիտի յատկանայ։ Կարասիները Լուի ԺԶ.ի ոճով շինուած են։ Աթոռները ծածկուած են հին եւ հազուագիւտ կապերտներով։ Պատուհանները զարդարուած են վարդագոյն խոշոր վարագոյրներով. անկիւնը կայ դաշնակ մը. ամէն կողմ դրուած են ծաղիկներ ու տունկեր։ Շահը փայլուն զարդարանք մը կ'ուզէ շուրջը։ Ննջարանը շատ պարզ ու սիրուն է, լուսաւոր եւ պատերը ու օթոցները բաց գոյն կերպասներով ծածկուած են, հայելիները բազմաթիւ են եւ շատ մը փոքր կարասիներ կան։ Սրահին կէսը բռնած է ընդարձակ մահճակալ մը՝ նուրբ կերպասէ կազմածներով։ Սեղանատունը զարդարուած է մութ կարմիր օթոցներով եւ կարմիր թաւիշէ վարագոյրներով։ Կարասիները անգլիական ոճով են։ Մէջտեղի սեղանը քսան հոգինոց է։ Աթոռները պարզ են։ Եպարքոս Ալի Ասկար խանի եւ միւս պաշտօնատարներուն յարկերն ալ նոյն տեղը կը գտնուին։ Քառասուն սենեակներ ալ յատկացուած են հետեւորդներուն։

ԵՐՐԵԱԿ ԶԻՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ

Հոլանտա.— Տոքդ. Քույբերի բանակցութիւնները.— Գերմանիոյ փափաքները։

Լա Հէ, 25 օգոստոս.— Կ'ըսուի թէ Հոլանտայի նախարարապետ տոքդ. Քույբերի, Աւստրիոյ արտաքին գործոց նախարար Կոլուխովսքի կոմսին եւ Գերմանիոյ արտաքին գործոց նախարար Պարոն ֆոն Ռիխթհոֆէնի միջեւ կատարուած խորհրդակցութիւնը կը վերաբերի գլխաւորաբար՝ Հոլանտայի ու Երրեակ Զինակցութեան միջեւ դաշնագրութեան մը կնքման Հոլանտայի միջազգային կացութեան մասին, որ իր կողմէ կարգ մը երաշխաւորութիւններ պիտի տայ Երրեակ Զինակցութիւնը կազմող Տէրութեանց։ Կ'ըսուի թէ Գերմանիա մասնաւորաբար կը փափաքի ածուխի կայան մը ունենալ Ռիօ կղզին մէջ, Սինկափուրի դիմացը, Չինու եւ Ճաւայի ծովային ճամբուն վրայ։ Գերմանիա նաեւ կ'ուզէ նաւահանգիստ մը հաստատել որուն ոյժ պիտի տան գերման դրամագլուխներ եւ որ պիտի մրցի Սինկափուրի հետ, սակայն այդ կղզին Գերմանիոյ տալու խնդիր չկայ։ Բանակցութիւնները կը շարունակուին, վասն զի Հոլանտա չուզեր նոյն կղզին ամրացնել։

ՉԻՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Մաքսային նոր Սակացոյցը.—Չինացիները.—Գոմիսէրները.— Մոնսէնեոր Ֆավիէ.—Միսիոնարներու սպանութիւնը։

Շանկայ, 25 օգոստոս.— Օգոստոս 8 թուական հեռագրով ծանուցուած էր թէ Չինու արտաքին գործոց նախարարութիւնը դժուարութիւններ կը յարուցանէ մաքսային նոր սակացոյցը ստորագրելու համար։ Չէնկ ծանոյց օտար գոմիսէրներուն թէ Չինու կառավարութիւնը կը հաւանի նոր սակացոյցին ստորագրուելուն առաջուընէ որոշուած նոյեմբեր 1 թուականին տեղ չինական թուականը ընդունելով։ Օտար գոմիսէրները հեռագրեցին Բէքինի դեսպաններուն, խնդրելով բողոքել Չինու արտաքին գործոց նախարարութեան եւ պնդել նոյեմբեր 1ի թուականին վրայ. նաեւ ուշադրութիւն հրաւիրելով սա կէտին վրայ թէ հաշտութեան բրոթոքոլին՝ տրամադրութեանց համաձայն, մաքսային նոր սակացոյցը պէտք է շուտով գործադրուի։

Բէքին.— Մոնսէնեոր Ֆավիէ կաթուած ունեցաւ։ Ձախ կողը անդամալուծուած է։

—Միսիոնար Պ. Պ. Լէվիի ու Պրիսի սպանութեանը քաղաքական կարեւորութիւն չի տրուիր։ Կուսակալը առաջարկած էր անոնց որ իր պաշտօնատունը ապաստանին, բայց միսիոնարները նախամեծար համարած էին իրենց բնակարանը մնալ։ Պաշտօնատարները առժամաբար պաշտօնանկ եղան, մինչեւ որ աւարտի քննութիւնը։

ՊՈԷՐ ՊԵՏԵՐԸ

Ուղեւորութիւններ.— Պոթա զօրավարը.— Տիկին Պոթա.— Ամերիկացիներու զովեստները։

Պրիւսէլ, 28 օգոստոս.—Պոթա զօրավարը որ երկուշաբթի առտու յանկարծ Ութրէխթ գացած էր Պ. Քրիւկէրի հետ տեսակցելու, այս իրիկուն վերադարձաւ։ Տիկին Պոթա ու նորածինը քիչ մը հիւանդ են։

Նիւ-Եորք.— Նիւ-Եորք-Սըն կը դրուատէ պոէր զօրավարներուն գաղտնապահութիւնը՝ Եւրոպա ժամանելնուն ի վեր։ Նոյն թերթը կը յարէ թէ պոէր զօրավարները, այդ շրջահայեաց ընթացքին հետեւելով, անշուշտ Անգլիացիներէն բաւական բան ձեռք պիտի բերեն, առանց կորսնցնելու Պոէրներուն վրայ իրենց ունեցած ազդեցութիւնը։ Ամերիկեան թերթը յոյս կը յայտնէ թէ Պ. Չէմպըրլէն առաջարկէ Պոթա, Տէվէթ ու Տըլարի զօրավարներուն, անդամակցիլ հարաւային Ափրիկէի բարձր Խորհուրդին։

ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ԱՓՐԻԿԷ

Բարեյոյսի Խորհրդարանը.— Հատուցումը.— Քննութիւն.—Անգլիական զինուորները.— Գերիները։

Քէյփթաուն, 25 օգոստոս.—Դատական նախարարը, ընդհանուր հատուցման օրինագիծին երկրորդ ընթերցումը առաջարկելով, յայտարարեց թէ Բարեյոյսի կառավարութիւնը մտադիր է խնդրել կուսակալէն որ յանձնաժողով մը կազմէ պաշարման վիճակի ատենին վարչութեան վրայ քննութիւն կատարելու։

—Այսօրուան գումարման մէջ Ափրիքանտէրներու Խորհուրդին նախագահը յայտարարեց թէ պիտի չընդդիմանայ ընդհանուր հատուցման օրինագիծերուն. նաեւ պահանջեց քննութիւն մը կատարել պաշարման վիճակի ատենին համար, գիտնալու համար թէ ժողովուրդը ի՛նչ կացութեան ենթարկուած է այդ միջոցին։ Նախագահը խնդրեց ժողովէն նկատողութեան առնել սա պարագան թէ Բարեյոյսի ժողովուրդը շատ նեղուած է պատերազմին ատեն։ Հոլանտացի անդամները բողոքեցին՝ սեւամորթներու իբրեւ հետաղօտիչ գործածուելուն համար։

—Յունիս 6էն ի վեր 80,000 անգլիական զինուորներ ճամբայ ելած են հարաւային Ափրիկէէն։ Մինչեւ սեպտեմբեր 17, ուրիշ 37000 զինուորներ ալ ճամբայ պիտի ելլեն։

Պերմուտեանները.—Սթաֆորտշայր փոխադրանաւը, այսօր Քէյփթաուն ուղեւորեցաւ 1,046 պոէր գերիներով։

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ

Պ. Ռուզվէլթ եւ սէնտիքաները.— Նախագահին ճառերը.— Լրագիրներուն կարծիքը.—Հանրապետականները։

Նիւ-Եորք, 25 օգոստոս.—Լրագիրները կը խօսին նախագահ Պ. Ռուզվէլթի կողմէ, շաբաթ օրը, Բրովիտէնսի մէջ արտասանուած ճառին վրայ՝ սէնտիքաներու մասին։ Այդ ճառը նախագահին մինչեւ հիմա արտասանածներուն ամէնէն կարեւորն է։ Սըն կ'ըսէ թէ այդ բանախօսութիւնը Պ. Ռուզվէլթի գաղափարներուն բացորոշ մէկ յայտարարութիւնն է սէնտիքաներու ջնջման նկատմամբ, ինչպէս պարզած էր դեկտեմբերին Խորհրդարանին ուղղած պատգամագրին մէջ։ Իվնինկ Բոսթ կ'ըսէ թէ նախագահին ճառը կը պարտաւորէ հանրապետական կուսակցութիւնը՝ յարձակողական դիրք մը առնել սէնտիքաներուն հանդէպ, ապա թէ ոչ կուսակցութիւնը պիտի ստիպուի խոստովանիլ թէ անկարող է զբաղիլ ներքին քաղաքականութեան վերաբերեալ այդ կարեւոր խնդրով եւ հետեւաբար անկարող է իշխանութեան գլուխը մնալ։ Պ. Ռուզվէլթի արիութիւնը ունեցող մարդ մը պէտք էր այս միջոցիս նոյն տեսակ ճառ մը արտասանելու համար։ Կ'ըսուի թէ հանրապետական կուսակցութեան պետերը երկիւղի մէջ են եւ կը վախնան թէ մի՛ գուցէ այդ ճառին արդիւնքը ըլլայ կուսակցութեան պայքարներուն յատկացուած դրամներուն նուազումը։ Համոզուած են թէ պայքարը առաջ տանելու համար միլիոնաւոր տոլարի պէտք ունին։ Հանրապետական կուսակցութեան թերթին՝ Թրիպիւնայի լռութիւնը նշանակալից է։

ՎԵՆԵԶՈՒԷԼԱ

Կացութիւնը.— Գերման թերթերուն կարծիքը.— Տէրութեանց միջամտութիւնը։

Քէօլն, 25 օգոստոս.—Քէօլնիշէ Զայթունկ, Վենեզուէլայի կացութեան վրայ խօսելով, կ'առաջարկէ որ այդ երկրին մէջ սեղանաւորական շահեր ունեցող տէրութիւնները միջամտեն, որպէս զի ծայրայեղ տարրերը ազգային վնաս հասցնելու անկարող ըլլան։ Գերման թերթը կը յարէ թէ Վենեզուէլայի մէջ ամենէն աւելի շահ ունեցող տէրութիւններն են Գերմանիա, Ֆրանսա ու Մ. Նահանգները։ Կը յարէ նաեւ թէ նոյն տէրութիւններու եւ Վենեզուէլայի ներկայացուցիչներէն բաղկացած ելմտական յանձնաժողով մը կազմուի, որուն պաշտօնը ըլլայ հսկել Վենեզուէլայի գլխաւոր հասոյթներուն վրայ, մաքս առնել ներածումներէն եւ ձեռք առնել Վենեզուէլայի ելմտական ընդհանուր վարչութիւնը։ Քէօլնիշէ Զայթունկ կ'ըսէ թէ Մաթօ զօրավարը անպատճառ պիտի հաւանի այդ ծրագրին։

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ՄԸ Պ. ՌԷՅՑԻ ՀԵՏ

Պ. Ռէյցի յայտարարութիւնները.— Կացութիւնը հարաւային Ափրիկէի մէջ.— Անգլիոյ դրամական նուէրը.— Պոէրները ինչո՛ւ անձնատուր եղան.— Պոէր զօրավարները։

Բարիզ, 25 օգոստոս.— Թրանսվալի արտաքին գործոց նախկին նախարար Պ. Ռէյց, որ վերջերս Բարիզ հասած էր, տեսակցութիւն մը ունեցեր է Թանի խմբագիրներուն հետ եւ հետեւեալ յայտարարութիւնները ըրեր է այդ առթիւ.—«Մտադիր եմ հրապարակախօսութիւններ ընել Ամերիկայի մէջ, ինչպէս ծանուցուեցաւ արդէն։ Ֆրանսայի մէջ ուղեւորութիւն չկատարելուս պատճառն է ֆրանսերէն չգիտնալս։ Կրնայ ըլլալ որ յետոյ Անգլիա երթամ, պայմանաւ որ հրաւիրուիմ։ Ի՞նչ պիտի ըլլայ այդ հրապարակախօսութեանց նիւթը. ամէն բանէ առաջ, այն դժնդակ կացութիւնը՝ որուն մէջ կը գտնուին Թրանսվալ եւ Օրանժ, պատերազմին պատճառաւ։ Անգլիացիները կը պարծենան «քաղաքակիրթ պատերազմ մը» մղած ըլլալնուն համար։ Հեգնութիւն մըն է ատիկա։ Երեսնամեայ պատերազմէն ի վեր այսքան բարբարոսական պատերազմ մը չէր մղուած։ Յիսուն հազար կը հաշուեմ թիւը այն տուներուն եւ ագարակներուն շէնքերուն, որոնք երկու հանրապետութեանց քառասուն գաւառակներուն մէջ հաստատուած, քանդուեցան անգլիական զօրքերուն կողմէ։ Յաճախ, անոնց հիմերը անգամ օդը հանեցին։ Պատերազմին առաջ բերած վնասները 500 միլիոնի կը հասնին։ Արդ, Վէրէնիկինկի դաշնագրով՝ իբր ազատ նուէր խոստացուած երեք միլիոն անգլիական ոսկին խայծ մըն է։ Անգլիա մտադիր չէ այդ գումարը բաժնել քանդուած տուներու տէրերուն. այս վերջինները բան մը չպիտի ստանան։ Ո եւ է փոխարինութիւն չպիտի ըլլայ նաեւ ագարակապաններուն, որոնց արջառը եւ արմտիքը գրաւուած են Անգլիացիներուն կողմէ, սա առարկութեամբ թէ այս վերջինները ո եւ է պահանջման թուղթ չեն յանձնած անոնց եւ թէ այդ կենդանիները ու պաշարները յատկացուած են կերակրելու կեդրոնացման բանակետղերու բնակչութիւնը։ Անգլիական իշխանութիւնները մտադիր են 75 միլիոն ֆրանքի այդ գումարը յատկացնել այն Պոէրներուն, որոնք անգլիացի զօրքերու տուած պաշարներուն փոխարէն ստացած իրենց պահանջման թուղթերուն տակ ստորագրած են։ Ասիկա կը նշանակէ թէ վնասներուն հարիւրին 15ը միայն պիտի վճարուին, ինչ որ անարդար ու անընդունելի է։ Թերեւս համակարծիք չգտնուէի Վէրէնիկինկի դաշնագիրը կնքուելուն։ Երկար ատեն սա կարծիքը ունէի թէ, զէնքերը վար դնելու հարկ մը եթէ կար, անշուշտ պէտք էր կատարել զայն, տեղի տալով զօրութեան եւ առանց խոստովանելու իր իրողութիւնը։ Բայց կը վախնային թէ այն ատեն ալ Անգլիա չուզեր իրենց ծննդավայրը դարձնել այն պատերազմական գերիները, կիները եւ տղաքը, որոնք կեդրոնացման բանակետղերուն մէջ կը գտնուէին։ Պէտք է սա ալ աւելցնեմ թէ կեդրոնացման բանակետղերէն դուրս գտնուող կիներուն ցաւալի կացութեան պատճառաւ հարկ եղաւ անձնատուր ըլլալ։ Կեդրոնացման բանակետղերուն մէջ գտնուող կիները շատ գէշ կը սնուցուէին ու կը խնամուէին։ Մնացեալները, այսինքն անոնք որ աւերուած տեղերը կը գտնուէին, բառին նոյն առումովը, անօթութենէ կը մեռնէին։ Եթէ միայն զօրախումբերու մարդիկը ըլլային, պատերազմը պիտի կրնար տեւել անսահման կերպով, որովհետեւ պատերազմիկ Պոէրները պիտի կրնային դիւրութեամբ տեղափոխուիլ ոչ աւերուած տեղերը, եւ հոն իրենց պայքարը նորոգել։»

Պ. Ռէյցի խօսքին նայելով, պոէր զօրավարները Անգլիա կ'երթան հաշտարար անկեղծ ոգիով մը։ Իրենց ոտնակոխ եւ յուսախաբ եղած հայրենակիցներուն թարգմանները պիտի ըլլան։ Պ. Քրիւկէրի տըւած այցելութիւննին խորհրդակցութիւն մը կատարելու համար չէր, այլ իբր յարգանք իրենց նախկին պետին, տեղեկութիւններ տալու համար հարաւային Ափրիկէի վրայ։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Յիշատակարանի մը բացումը.—Հացկերոյթ Պոցտամի նոր պալատին մէջ.—Վիլհէլմ կայսեր բանախօսութիւնը.—Երեսփոխանի մը ընտրութիւնը։

Պերլին, 25 օգոստոս.—Վիլհէլմ կայսրը, երէկ, բացումը կատարեց Ռոլանտի աղբիւրին, որ Վիքթորար փողոցին ծայրը կը գտնուի եւ կը լրացնէ երեսուն երկու արձաններուն շարքը, որոնք այդ վայրին վրայ բարձրացած են։ Ռոլանտի առասպելական անձնաւորութիւնը հերոսն է Ասպետութեան։ Յիշատակարանը, քանդակագործ Լէսինկի կողմէ կառուցուած, խորհրդանշանական աղբիւր մըն է։ Արարողութեան աւարտումէն յետոյ, կայսրը իր գոհունակութիւնը յայտնեց Պ. Լէսինկի եւ անոր նուիրեց Կարմիր Արծիւ պատուանշանին Դ. կարգը, իսկ Պէրլինի քաղաքապետին տուաւ Պրուսիական Թագ պատուանշանին Բ. կարգը։ Արարողութենէն առաջ, կայսրը եւ կայսրուհին ներկայ գտնուած էին նոր եկեղեցիի մը բացման հանդէսին Սիսմարաի մէջ, Պէրլինի ամենէն աղտոտ թաղերուն մէջ հաստատուած։

—Երէկ իրիկուն, Պոցտամի նոր պալատին մէջ հացկերոյթ մը տրուեցաւ, որուն մասնակցեցան Բրանտէպուրկ նահանգին ներկայացուցիչները, թուով 107։ Վիլհէլմ Բ. բանախօսութիւն մը արտասանեց, որուն մէջ բարի գալուստ մաղթեց հրաւիրեալներուն, յիշեցնելով իրենց նախահայրերը, մասնաւորաբար մեծն Ֆրէտէրիկը։ Կայսրը յոյս յայտնեց թէ Հոհէնցոլլէրնեան տունը միշտ նոյնքան հաւատարիմ հպատակներ ունեցած է որքան Մարշի բնակիչները։ Իր բանախօսութիւնը աւարտեց, «հուրրա» մը արձակելով Բրանտէպուրկի Մարշին ի պատիւ։

—Ազգայնական ազատական կուսակցութեան թեկնածու Պ. Ցաւլէր երեսփոխան ընտրուեցաւ 9400 ձայնով, ընդդէմ կեդրոնին ընտրելի Պ. Ջէօլնէրի, որ 8498 քուէ շահեցաւ։

ԻՏԱԼԻԱ

Նոր հրաբուխ մը բացուած.— Մեծ վնասներ.— Գիտական յանձնախումբ։

Հռոմ, 25 օգոստոս.— Քանի մը օրէ ի վեր, Սիկիլիոյ գիտարաններու շարժագիրները երկրաշարժի ցնցումներ ցոյց կու տան։ Միւս կողմէ, կը ծանուցուի թէ, Քալապրիայի մէջ, Ալթոմոնթէի լեռը, նախկին հրաբուխ մը, որ բոլորովին մարած կը կարծուէր, բռնկեր է հիմա։ Մարթինիքի աղէտէն քանի մը օր յետոյ, դիտուեցաւ որ այդ հրաբուխին խառնարանը թեթեւ ծուխեր կ'արձակէր։ Յետոյ, ծուխերը սկսան աւելի ստուարանալ եւ ճեղքուածքներ առաջ եկան։ Անցեալ ուրբաթ գիշեր, բուռն պայթումէ մը յետոյ, հրաբուխը սկսաւ մեծաքանակ մոխիր ու քար արձակել։ Մեծ վնաս կայ դաշտերուն մէջ։ Մոխիրները մինչեւ քանի մը մղոն հեռու տեղեր գացին հովին միջոցաւ։ Շրջակայքը բնակող գիւղացիները խոյս տուին իրենց կարասիներով ու կենդանիներով։ Գիտական յանձնախումբ մը մեկներ է դէպ ի Նաբոլի, մօտէն դիտելու համար այդ երեւոյթը։

Ներքին Լուրեր

ՍԷԼԱՄԼԸՔԻ արարողութիւնը տեղի ունեցաւ երէկ Համիտիէ մզկիթին մէջ։ Վեհ. Սուլթանը կէս օրին նոյն մզկիթը գնաց փառաւոր հանդէսով եւ ուրբաթի աղօթքը կատարելէ ետքը կայս. պալատ դարձաւ։ Հիւրանոցին մէջ կը գտնուէին Ֆրանսայի դեսպանը, կինը, առաջին թարգմանը, պահականաւին հրամանատարը, կինը ու հիւր մը, Իտալիոյ դեսպանը, խորհրդականը ու առաջին թարգմանը, Գերմանիոյ դեսպանատան գործակատարը, կինը, առաջին թարգմանը, երկու քարտուղարներ ու պահականաւին հրամանատարը, Սերպիոյ դեսպանը ու առաջին թարգմանը, հոլանտական դեսպանատան գործակատարը, կինը ու առաջին թարգմանը, Ամերիկայի դեսպանը, աղջիկը, առաջին քարտուղարը ու առաջին թարգմանը, Ռուսիոյ դեսպանատան երկրորդ թարգմանը ու հիւր մը, պուլկարական գործակատարութեան փոխանորդը, քարտուղարը ու Սպանիէյի անդամներէն Պ. Կանատիէվ եւ դեսպանատուններէն յանձնարարուած քանի մը հիւրեր որոնք հիւրանոցին առջեւի բարձրաւանդակէն դիտեցին Սէլամլըքի արարողութիւնը։ Ներկաներէն ոմանք սենեկապետ Էմին պէյի միջոցաւ արժանացան կայս. մեծարանաց։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՋԵԿՈՒՑՈՒՄ.—«Երէկ, ուրբաթ, Սէլամլըքի արարողութենէն ետքը, Վեհ. Սուլթանին կողմէ շնորհուած արտօնութեամբ, Ֆրանսայի դեսպան Պ. Քոնսթան եւ յետոյ Իտալիոյ դեսպան տը Մալասփինա մարքիզը պատիւ ունեցան ոչ-պաշտօնապէս ներկայանալու Ն. Վեհափառութեան։»

ԿԱՅՍ. ՇՆՈՐՀ.—Վեհ. Սուլթանը բարեհաճեցաւ դրամական պարգեւներ շնորհել տասնըչորս մասնաւոր վարժարաններու որոնց մրցանակաբաշխութեան հանդէսները պիտի կատարուին կայս. գահակալութեան տարեդարձին օրը։ Ն. Վեհափառութիւնը նաեւ դրամական ուրիշ պարգեւներ շնորհեց այդ վարժարաններէն հինգին որոնց ուսանողներուն թլփատութիւնը պիտի կատարուի։

ԱՖԻՈՆ ԳԱՐԱՀԻՍԱՐԻ ՀՐԴԵՀԸ.— Կայս. Իրատէի մը համաձայն, Աֆիոն Գարահիսարի հրկիզեալներուն ամէն տեսակ պէտքերը հոգալու համար հոն ղրկուելիք երկու զինուորականներն են զինուորական քննիչ յանձնաժողովին անդամներէն դիր-գնդապետ Սէրվէթ պէյ եւ դիր-հազարապետ Մուսթաֆա պէյ։

—Այդ հրդեհին նկատմամբ հետեւեալ հեռագիրը ստացուած է երէկուան թուականով.

«Հրդեհը սկսաւ Հայոց թաղին մէջ Առաքել անուն Հայու մը նոր շինուելու վրայ եղող տունէն որ ապահովագրուած էր։ Թաղապետութեան հինգ ջրհանները եւ պատկանեալ պաշտօնեաները հրդեհին վայրը փութացին։ Կառավարիչին կողմէ շրջականները ուղղուած հեռագիրներու վրայ, Էսկիշէհիրէն՝ երեք եւ Իւշագէն՝ մէկ ջրհան բերուեցան, նախ կարելի եղաւ մարել հրդեհին բաժնուած երեք թեւերուն երկուքը։ Պատկանեալ պաշտօնեաները ու ջրհանները յետոյ հրդեհին միւս կողմը գացին եւ հոն ալ յաջողեցան վտանգին առաջքը առնել։ Պրուսայի կուսակալութեան մէկ հրամանին վրայ, հրկիզեալները պատսպարուեցան պահեստի վաշտերու մթերանոցներէն բերուած վրաններու տակ։ Թաղապետութիւնն ալ հաց, պանիր ու ձիթապտուղ բաժնեց անոնց։»

—Ներքին գործոց նախարարութիւնը, կայս. Իրատէի մը համաձայն, հարկ եղած դիմումը ըրաւ Պրուսայի կուսակալութեան որ իսկոյն հեռագրեց Աֆիոն Գարահիսարի կառավարիչին՝ հրկիզեալները պատսպարել ու հաց եւայլն տալ անոնց։

—Ուրիշ լուրի մը նայելով, հրդեհը

ջսեր է երկաթուղիի կայարանին շրջակայ գաղթականներու նորահաստատ թաղին։ Ապահովագրական Ընկերութիւն մը տեղեկութիւն առեր է թէ հազար հինգ հարիւր տուներ այրած են։ Ուրիշ հեռագիր մըն ալ կ'ըսէ թէ քաղաքին մեծ մասը մոխիր դարձած է։ Իւնիոն Ընկերութիւնը 4000 ոսկի, Նորթ Պրիթիշ ապահովագրական Ընկերութիւնը 3700 ոսկի, եւ Բաթրիոթիք ալ 2630 ոսկի վնասած են։

—Մոնիգէօրի ստացած լուրերուն նայելով հրդեհը սկսեր է չորեքշաբթի գիշեր ժամ 2 1/2ին եւ տեւեր է մինչեւ հինգշաբթի գիշերը առտուան ժամ 8 1/2ին։ Լ. Հէրըլտ ալ կ'իմանայ թէ կրակին առաջքը հինգշաբթի կէսօրին կարելի եղեր է առնել։ Սաստկաշունչ հով մը եւ ջուրի նուազութիւնը շուտով տարածեր են հրդեհը։ Քանի մը տուներ ալ վար առնուեր են, բայց դարձեալ օգուտ մը չէ ունեցեր, եւ վերջապէս երեսուն ժամէ աւելի այրելէ ետքը կարելի եղեր է մարել։ Այրած տուներու եւ խանութներու թիւը հազար հինգ հարիւրէն երկու հազար կը հաշուուի։

—Անատոլըի երկաթուղիներու տեսչութիւնը առաջին վայրկեանէն իսկ օգնութեան ամէն միջոցները դիմեց։ Հինգշաբթի առտու կանուխ Էսկիշէհիրէն մասնաւոր կառախումբ մը ղրկեց ջրհաններով ու ջրհանկիրներով։ Աֆիոն Գարահիսարի կայարանը, սպասման սրահը, պարապ վակոնները եւ արմտիքներու յատուկ ընդարձակ տեղը հանրութեան տրամադրութեանը տակ դրուեցան։ Կիներ ու տղաք եւ ազատուած կարասիները այդ տեղերը տարուեցան։ Ընդհանուր տնօրէն տոքթ. Զանտէր անմիջապէս Գոնիայէն ու Էսկիշէհիրէն մեծ քանակութեամբ ուտելիք, հաց, բրինձ եւ այլն ղրկել տուաւ Աֆիոն Գարահիսար. նաեւ ծանոյց Էսկիշէհիրի, Քէօթահիայի, Իւշաքի, Ալաշէհրի ու Գոնիայի բնակիչներուն թէ հրկիզեալներուն ղրկուելիք նպաստները ձրիաբար պիտի փոխադրուին։

—Աֆիոն Գարահիսար որ համանուն գաւառին կեդրոնն է Պրուսայի կուսակալութեանը տակ, 90,000 բնակիչ ունի, որոնց մեծ մասը իսլամ են. քրիստոնեաներուն թիւը վեց հազարի կը հասնի։ Աֆիոն Գարահիսար միացման կէտն է Անատոլըի ու Գասապայի երկաթուղիի գիծերուն։ Վաճառականութեան կեդրոն մըն է որուն կարեւորութիւնը օր օրի կ'աւելնայ, վասն զի Կ. Պոլսոյ ու Իզմիրի հետ ամէն օր յարաբերութեան մէջ է երկաթուղիի միջոցաւ։

—Ապահովագրական Իւնիոն ընկերութիւնն ալ չորս հազար ոսկի վնասուած ըլլալով, Կ. Պոլսոյ տնօրէնութիւնը հեռագրեց Աֆիոն Գարահիսարի իր ներկայացուցիչին թէ այդ դրամը խսկոյն պիտի վճարուի Օսմ. Պանքային ճիւղին կողմէ։

ԴԵՍՊԱՆԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆԸ.— Ֆրանսայի ու Իտալիոյ դեսպանները եւ Անգլիոյ, Գերմանիոյ ու Ռուսիոյ դեսպանատանց գործակատարները, հինգշաբթի օրը, կէս օրէն առաջ, ըստ սովորութեան գումարում մը ունեցան Աւստրիոյ դեսպանատան Նէնիքէօյի ամարանոցին մէջ։

ԱՐՏԱՔԻՆ գործոց նախարար Թէվֆիգ փաշա, հինգշաբթի օրը, կէսօրէն առաջ, Նէնիգիւղ գնաց եւ այցելութիւն տուաւ Աւստրիոյ–Հունգարիոյ դեսպանին։

ՅՈՒՆԱՑ Պատրիարքարանի մայր եկեղեցին մէջ, երկուշաբթի առտու, ժամ 2 1/2ին, գոհաբանական հանդիսաւոր աղօթքներ պիտի կարդացուին Վեհ. Սուլթանին գահակալութեան տարեդարձին առթիւ։ Պատրիարքարանը հրաւիրագիրներ ուղղած է պետական օրթոտոքս պաշտօնատարներու եւ երեւելիներու։

ԱՆԳԼԻՈՅ դեսպան Սըր Նիքոլաս Օ'Քոնոր որ արձակուրդով բացակայ կը գտնուէր, այսօր Կ. Պոլիս դարձաւ Արեւելեան Ճեպընթացով։

—Դեսպանատան գործակատար Պ. Պըրնըրն, առջի օրը, Իմօճըն պահականաւով Լէմնոս գնաց, ուր կը գտնուի Միջերկրական անգլիական նաւաբաժինը։ Իմօճընի մէջ կը գտնուէին Տիկին Պըրնըրն, ամերիկեան դեսպանը եւ Անգլիոյ դեսպանատան պաշտօնատարներէն ոմանք։ Պ. Պըրնըրն, այս առտու, Կ. Պոլիս դարձաւ եւ Սիրքէճիի կայարանէն դիմաւորեց դեսպան Սըր Նիքոլաս Օ'Քոնորը։

—Պ. ու Տիկին Պըրնըրն, յառաջիկայ շաբթու, Բարիզ պիտի ուղեւորին։

ՊՈՒԼՂԱՐԻՈՅ արտաքին գործոց նախարարութիւնը ծանոյց Սոֆիայի հելլենական ու ռումանական հիւպատոսներուն թէ Սոֆիայի հելլենական ու ռումանական վարժարաններուն տեսչութիւնները եթէ շարունակեն չհամակերպիլ պուլկար կառավարութեան հրամաններուն, այդ վարժարանները անմիջապէս պիտի փակուին։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ.—Հինգշաբթի օրը Գահիրէի մէջ քոլերայէ 17 դէպքեր ու 20 մահեր պատահեցան, Ռոզէթի մէջ՝ 10 դէպք ու 9 մահ, Տամիէթի մէջ՝ 1 մահ, Իսմաիլիայի մէջ՝ մէկ մահ եւ ուրիշ տեղեր 518 դէպք ու 377 մահ։

—Աղեքսանդրիոյ մէջ, հինգշաբթի օրը, ժանտախտէ մահացու դէպք մը պատահեր է։

Պ. ՊԷՐԺԷ, Հանրային Պարտքի վարչական Խորհուրդին նախագահը, որ Զոնկուլտաք գացած էր, առջի օրը Կ. Պոլիս դարձաւ։

ՀԱՅՏԱՐ ՓԱՇԱՅԻ մէջ կառուցուած բժշկական վարժարանի նոր շէնքին համար Ֆրանսայէն երկու խոշոր ժամացոյցներ բերուեցան որոնք պիտի զետեղուին շէնքին որոշուած տեղերը։

—Հայտար Փաշայի բժշկական վարժարանը, ինչպէս յայտնի է, կը գտնուի Հայտար Փաշայի ու Սէլիմիէի զօրանոցին մէջտեղը։ Այդ վարժարանին առջեւ նաւամատոյց մը պիտի շինուի, ուր ասկէ վերջը պիտի մօտենան Մախսուսէի շոգենաւերը, որպէսզի ամէն օր երթեւեկելիք սպաներու, ուսանողներու եւ հիւանդներու դիւրութիւն մը ընծայուի։

ՄԻՋԵՐԿՐԱԿԱՆԻ իտալական նաւաբաժնին հրամանատար գէր–ծովակալ Բալումպօ կա՛մ երկուշաբթի իրիկուն եւ կամ չորեքշաբթի առտու Կ. Պոլիս պիտի ժամանէ։

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՍԽԱԼ.—Իգտամ կ'իմանայ թէ Գասըմփաշայի մէջ Տոքթ. Բիւլիւքեան էֆ., որուն, մանկաբարձութեան մասնագէտ չըլլալուն համար, քանի մը անգամ ծանուցուած էր իրեն՝ այդ ճիւղին չճառելու, անցեալ օր Գըզըլթոփրաքի մէջ Եվգաֆի նախարարութեան Գասսամի օգնական Մուսթաֆա էֆ.ի հարսին ծննդաբերութեան պահուն չափազանց արիւներթութեան պատճառ եղած ըլլալով, բժշկական քաղաքային Խորհուրդը որոշեր է 2 ոսկի տուգանք առնել Տոքթ. Բիւլիւքեան էֆ.էն։

ՕՐԻՆԱԿԱՆ ՏՐԱՄԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.— Զեռնհաս պաշտօնարանէն հրահանգ ուղղուեցաւ թէ անզաւակ մնացող մարդու մը Թէրէքէն Գասսամի միջոցաւ գրուած պահուն երբ արժէթուղթ, մուրհակ եւ այլն գտնուի, ատոնք Գասսամի միջոցաւ պէտք է պահուին յառաջիկային երեւան ելլելիք ժառանգորդներուն տրուելու, թէ վախճանեալին պարտքերուն պիտի յատկանան. նաեւ կայս. այն Իրատէն, որով մինչեւ 1299 թուականը եղած կառավարական առնելիքները շնորհուած են, անզաւակ մնացող եւ հնուէն դրամ ձգողներու պարտքերուն հետ վերաբերութիւն ունի՞ թէ ոչ։ Զեռնհաս պաշտօնարանը, խորհրդակցութիւն կատարելէ ետքը, պատասխանեց թէ անզաւակ մնացողներու Թէրէքէն գրուած ատեն երեւան հանուած արժէթուղթերը եւ այլն պէտք է Գասսամին միջոցաւ պահուին, մինչեւ որ ժառանգորդները երեւան ելլեն, եւ երբ ներկայանան անոնց յանձնուին. նաեւ թէ մինչեւ 1299 թուականը եղած կառավարական առնելիքները շնորհող կայս. Իրատէն կառավարական հասոյթներու համար է եւ թէ անհատական պարտքերու չի վերաբերիր, որով անհատներու ունեցած առնելիքները, օրինաւորապէս հաստատուելէ ետքը, պէտք է Թէրէքէէն վճարել։

ԴԵՂԱԳՈՐԾՆԵՐԸ.— Ղալաթիոյ մէջ դեղի վաճառական Արկիրի էֆ. երեք ոսկիի տուգանքի դատապարտուեցաւ, վաճառատունէն խանուրդ ու աւրուած դեղեր գտնուելուն համար։

ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ Թօշակի սնտուկին կողմէ Բ. Դրան հպատակութեանց դիւանին նախկին տնօրէն հանգուցեալ Օհան էֆ. Պաղտատլեանի ընտանիքին ամսական վեց հարիւր քսանըհինգ ղրուշ յատկացուեցաւ։

ԴՐԱՄԱՆԵՆԳ.— Էտիրնէի Իպրահիմ Փաշա թաղին մէջ Իզզէթ անուն մարդ մը ձերբակալուեր է՝ մէճիտիէի կեղծ քառորդ մը քշած ատեն։ Այդ անձին տունէն մեծաքանակ անագ եւ դրամանենգութեան յատուկ գործիքներ գտնուեր են։

ՌՈՒՍՃՈՒՔԻ Թերթ մը կ'ըսէ թէ Ռումանիոյ կառավարութիւնը արգիլեր է պուլկարերէն գիրքերուն մուտքը, մանաւանդ Տօպրուճայի մէջ։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ.—Առջի օրը եւ երէկ Կ. Պոլիս ժամանեցին 9000 քիլէ ցորեն Անատոլըէն եւ 2000 ալ Էտիրնէէն։ Գիներն են Էտիրնէ՝ 10 1/4–10 3/4։ Անատոլը՝ Ա. տեսակ 9 35/40–10 5/40 (երկու ղրուշ աղալու վարձքով) եւ Բ. տեսակ 10 3/8–12 25/40 (հարիւր փարա աղալու վարձքով)։ Խառն՝ 11–11 1/4։ Կարծր ցորեն՝ 30–32 1/2 փարա։

—Գարին շատ կը փնտռուի։ Կ'արժէ Տէրինճէ յանձնուելու պայմանով «էքսթրա» 26 1/2–26 3/4, սպիտակ 25 1/2–26 եւ Կէմլիքիկ 23–23 1/2 փարա օխան։

—Իպրայիլէն, երէկ, 3,500 պարկ ալիւր բերուեցաւ եւ Օտեսայէն 1,860։

—Աֆիոն-Գարահիսարի մէջ Թիֆթիկի բերքն է երկու հարիւր հազար օխա։

—Աֆիոնի բերքը Աֆիոն Գարահիսարի մէջ հարիւր հազար օխա է այս տարի։ Իզմիրի լրագիրները 10,000 կողով կը հաշուեն ընդհանուր բերքը։

—Լիվըրբուլի մէջ բամպակի գինն է 5/11/50։ Նիւ-Եորքի մէջ ցորենի գինն է 4 46/64 եւ Մարսիլիա՝ 72.62։ Լոնտոնի մէջ ձոյլ արծաթը կ'արժէ 24.25, պղինձ, կանխիկ, 52.20 եւ կապար, կանխիկ, 11.50։

—Վասայի մէջ (Նորվեկիա) երկաթի շատ հարուստ հանքեր գտնուեցան։ Հանքին երակները 30էն 200 մէթր թանձրութիւն ունին։ Հանածոները հարիւրին 40–50 համեմատութեամբ երկաթ կը պարունակեն։ Այդ հանքերը ծովեզերքի շատ մօտ են։ Շահագործումը յառաջիկայ տարի պիտի սկսի։

—Մարտի սառնամանիքներուն հետեւանքով Անատոլըի մէջ վարդի բերքը, անցեալ տարուան հետ բաղդատելով, հարիւրին վաթսուն պակաս է։ Պուլկարիոյ մէջ ալ վարդենիները աւրուած ըլլալով, Պրուսայի մէջ վարդի իւղ պատրաստողները կը յուսան լաւ գիներով ծախել իրենց ապրանքները, որով քիչ մը պիտի փոխանակուի սառնամանիքներուն պատճառած վնասը։ Հիմա Կ. Պոլսէն վարդի իւղի իւրաքանչիւր մըսքալին 25–27 ղրուշ կ'առաջարկեն, մինչդեռ անցեալ տարի 18–20 ղրուշ էր։ Պրուսացիները, սակայն, աւելի բարձր գիներու կը սպասեն։

ՄԱՔՍԱՅԻՆ վերատեսչութիւնը արգիլեց մուտքը երեսուն տակառ գարեջուրի որոնք Վրանիայէն բերուած էին Եաուվրօքի անունով, եւ որոնց մէջ մասնաւոր դեղ մը խառնուած էր, երկար ատեն դիմանալու համար։

—Օտեսայէն բերուած գարեջուրի խմորները հոտած ըլլալով վար դրուեցան։

—Անգլիայէն Աստաուրի հասցէով եկած նաւթերու մուտքը արգիլուեցաւ, վասն զի բամպակի իւղ էին։

—Մէզլիքի անունով Մարսիլեայէն ու Լիվըրբուլէն բերուած խոզի իւղերը, բամպակի իւղով խառնուած ըլլալով, վար դրուեցան։

—Պէնար Վէնթուրա անունով Անվէրսէն բերուած անուշահոտ օճառներու մուտքը արգիլուեցաւ, վասն զի առողջութեան վնասող նիւթերով պատրաստուած են։

—Մարսիլիայէն բերուած քասթիլ քլորաթ տը բօթասները, անիլինով ներկուած ըլլալնուն համար, վար դրուեցան։

ՆԷՍԹԻԳՈՒԼԻԻ մէջ զօքանչը սպաննող Եոնուս, որուն ձերբակալութիւնը ծանուցինք, ոճիրը խոստովաներ է, ըսելով որ բարկութեան հետեւանքով զարկած է զոքանչը։

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷ

Վեհ. Սուլթանին Գահակալութեան տարեդարձին առթիւ, յառաջիկայ երկուշաբթի, օգոստոս 19, Շիրքէթի Խայրիէի տնօրէնութիւնը՝ գիշերային երթեւեկութիւններ հաստատած է կամուրջէն սկսեալ մինչեւ Վերին Վոսփոր։ Ամէնէն խոշոր ու հանգստաւէտ շոգենաւերը յատկացուած են այս երթեւեկութեանց։ Շիրքէթի Խայրիէի վարչութիւնը այս առթիւ ո եւ է ջանք չէ խնայած՝ այդ երթեւեկութիւնները յանկուցիչ դարձնելու համար, Գահակալութեան տարեդարձին գիշերը։ Ամէն անոնք որ լուսավառութեան գիշեր մը Վոսփորի դիւթական տեսարանը կ'ուզեն վայելել, թո՛ղ փութան օգտուիլ Շիրքէթի Խայրիէի հաստատած գիշերային երթեւեկութիւններէն։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ

Յառաջիկայ երկուշաբթի օր, 19 ամսոյս, Օգոստափառ Սուլթանին Գահակալութեան Տարեդարձն ըլլալով, նոյն օրը մասնաւոր հանդիսաւորութեամբ բարեմաղթութիւնք տեղի պիտի ունենան Մայր Եկեղեցւոյ մէջ, վասն արեւշատութեան եւ թանկագին կենաց Նորին Կայսերական Վեհափառութեան։

Հետեւաբար յատկապէս կը հրաւիրուին մայրաքաղաքիս մէջ գտնուող Սրբազան Եպիսկոպոսունք, Ս. եկեղեցեաց քարոզիչք, վարդապետք եւ Աւագերիցունք եւ քահանայք, ազգային ատեանաւորք եւ Վարչական Ժողովոց եւ Տեսուչ եւ Թաղական Խորհրդոց եւ Հոգաբարձութեանց անդամք նոյն օրը, ժամը 3ին, ներկայ գտնուիլ ի Պատրիարքարանս, իբրեւ հրաւիրագիր նկատելով ներկայ յայտարարութիւնը։ (Կնիք)

Երուսաղէմի Կ. Պոլսոյ Պատր. Փոխանորդ Տ. Գէորգ Երէցեան Սրբազան, այս առաւօտ, ընկերակցութեամբ Պատրիարքարանի Բ. Գործակատար Ցարութիւն էֆ. Գասպարեանի, Ոստիկանութեան նախարար Բարձր. Շէֆիգ փաշայի այցելութիւն տուաւ։

—Քէօթահիայի Առաջն. Տեղապահ Տ. Մկրտիչ Ծ. վարդապետ Աղաւունիի կողմէ Պատրիարքարան քաշուած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Աֆիոն Գարահիսարի հրդեհէն 1000 տուն այրած են։ Տ. Մկրտիչ վրդ. որ Էսկիշէհիր գացած էր, հրդեհին լուրը Աֆիոն Գարահիսարի Թաղ. Խորհուրդէն առնելով՝ խսկոյն հրդեհին վայրը մեկնած է։ Մանրամասնութիւնները նամակով պիտի հաղորդուին Պատրիարքարան։

—Ս. Հայրապետը Հաղարծին վանքէն վերջերս վերադարձեր է Դիլիջան եւ այնտեղէն ուղեւորած է դէպի Էջմիածին։

—Կ'ըսուի թէ Երեւանի թեմական դպրոցի տեսուչ հրաւիրուած Տիրայր վարդապետ չէ կրցեր համաձայնիլ հոգաբարձութեան հետ, դպրոցի մէկ քանի գործերու վերաբերմամբ եւ հրաժարական տուեր է։

—Պատր. Փոխանորդ Սրբազանը եւ Պատրիարքարանի արձանագրութեանց Դիւանի տեսուչ Մկրտիչ էֆ. Մելիքեան Երուսաղէմատունէն երթալով՝ տեսակցութիւն մը ունեցան Գէորգ եպիսկոպոս Երէցեանի հետ։

—Կարապետ էֆ. Խաչատուրեան հրաժարական տուեր է Օրթագիւղի Թաղ. Խորհուրդի անդամակցութենէն, իր զբաղումներուն պատճառաւ։

—Ս. Փրկչեան Հիւանդանոցի Ներքին հիւանդութեանց բաժնին համար կարեւոր բարեկարգութիւններ պարունակող գրութիւն մը ներկայացուած է Հոգաբարձութեան, Տոքթ. Թիւլեանի կողմէ։

—Պատրիարքարանի Դիւանապետ Բարթող էֆ. Թէլեան, երէկ, կարգ մը գրութեանց խմբագրութեամբ զբաղեցաւ, Ս. Պատրիարք Հօր հրամանով։

—Րումէլի–Հիսարի Թաղ. Խորհուրդը որոշեր է Թաղին վարժարանին այնպիսի կազմակերպութիւն մը տալ, որով հոն յաճախող տղաք կարենան Ռոպէրթ Գոլէճին բարձրագոյն դասընթացքի առաջին կարգը մտնել, առանց նախապատրաստականին շրջանը անցընել պարտաւորուելու։

—Ուսուցչական Ընտրելեաց Յանձնաժողովը, երէկ, գումարուեցաւ Բերայի Արհեստանոցին մէջ եւ կատարեց լեզուներու, ձեռագործի եւ ձեւագիտութեան քննութիւնները։

ՄԱՍԻՍ գրական շաբաթաթերթի այսօրուան թիւը կը պարունակէ, Կայս. Գահակալութեան տարեդարձին ձօնուած Խմբագրականէն զատ, Կիլիկեան Ցուցեր. Սանցինէրուն ամարանոցները. ՍԱԱԿԱՆ ՎԱՐԴ.—Դրական ծիւրախս. Տ. Ա.— Հայելին (Նորավէպ) ՄԱՌՍԷԼ ԲՌԼՎՕ. Թարգմ. ՏՕՄԻՆՕ.— Պատրիարքարանին տուրքը.— Սրբէ տարի Արժանցինի մէջ. (Թիրթօն).— Յուշատետր, եւ այլն։

Այսօրուան Հեռագիրներ

(ԱԺԱՆՍ ՏԸ ՔՈՆՍԹԱՆԹԻՆՈՓԼ)

ՓՕՑՏԱՄ, 29 օգոստոս.—Վիքթոր Էմմանուէլ թագաւորին ի պատիւ այսօր կազմակերպուած հանդէսները աւարտեցան շքեղ լուսավառութեամբ մը որ տեղի ունեցաւ Պապէլսպէրկի ու Հավէլի գետակներուն ու պարտէզներուն մէջ։

—Իտալիոյ թագաւորը, այսօր, երկար տեսակցութիւն մը ունեցաւ Գերմանիոյ նախարարապետ ֆոն Պիւլով կոմսին հետ։ Նախարարապետն ալ յետոյ երկար խորհրդակցութիւն մը կատարեց Իտալիոյ արտաքին գործոց նախարարին հետ։

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.—Կէս օրէն ետքը կատարուեցաւ Յունաստանի Նիքոլա իշխանին ամուսնութիւնը Էլէնա Վլատիմիրովնա մեծ դքսուհիին հետ։ Իրիկուան հացկերոյթ մը տրուեցաւ՝ որուն ներկայ գտնուեցան կայսերական գերդաստանին անդամները եւ քանի մը բարձրաստիճան անձնաւորութիւններ։

ՊՐԷՍԹ.—Լընտըրէնի երէց Սալոն աբբան ձերբակալուեցաւ՝ Սէն–Մէէնի միաբանական վարժարանին փակման պահուն պատահած միջադէպերուն մասնակցած ըլլալուն համար։

ԲԱՐՑԵԼՈՆ.—Խորհրդարանը, երկրորդ ընթերցումով, ընդունեց պատերազմի հատուցմանց վերաբերեալ օրինագիծը։

ԲԱՐԻԶ.—Նախագահ Պ. Լուպէ փոխադարձ այցելութիւն տուաւ Պարսից Շահին՝ բնակած օթէլին մէջ։ Պ. Լուպէ անմիջապէս Մոնթէլիմար ուղեւորեցաւ։

(ԱԺԱՆՍ ՆԱՍԻՕՆԱԼ)

ՆԻՍ, 29 օգոստոս.— Ալբ–Մարիթիմի ծերակուտական Պ. Պօրիլլիոն, այս առտու, մեռաւ։

ԲԱՐԻԶ.—Նախագահ Պ. Լուպէ, այսօր, Բարիզ եկաւ։ Էլիզէ Բէլէս գնաց եւ բաւական երկար տեսակցութիւն մը ունեցաւ Պարսից Շահին հետ։ Պ. Լուպէ, յետոյ, Մոնթէլիմար ուղեւորեցաւ։

ՊԵՐԼԻՆ.— Վիքթոր Էմմանուէլ թագաւորը շքեղ պսակ մը դրաւ Ֆրէտէրիք կայսեր գերեզմանին վրայ։

—Գերման լրագիրները շատ գոհ են Իտալիոյ թագաւորին նկատմամբ եղած համակրական արտայայտութիւններուն համար։ Կ'ըսեն թէ այդ ուղեւորութիւնը աւելի պիտի ամրացնէ երկու ժողովուրդները միացնող բարեկամական կապերը։ Գերման թերթերը կը յարեն թէ Իտալիոյ բարեկամութիւնը Ֆրանսայի նկատմամբ չի կրնար վնասել Գերմանիոյ ու Իտալիոյ միջեւ եղած զգացումներուն եւ պայմանագրութեանց։

—Մեծանուն գիտուն Վիրխովի վիճակը աւելի ծանրացաւ։ Բնաւ յոյս չկայ։

ԼՈՆՏՈՆ.—Լորտ Ռոպէրթս իր սպայակոյտին հետ ներկայ պիտի ըլլայ Գերմանիոյ ռազմափորձերուն։ Սեպտեմբեր 4ին Օսթանտ ժամանելով, անկէ Ֆրանքֆորթ-սիւր-լ'Օտէր պիտի ուղեւորի՝ Վիլհէլմ կայսեր կողմէ ղրկուած մասնաւոր կառախումբով մը։

ԲԱՐԻԶ.—Լրագիրները զանազան կարծիքներ կը յայտնեն Գերմանիոյ ու Իտալիոյ վեհապետներուն բաժակաճառերուն նկատմամբ. միահամուռ կը յայտարարեն թէ երեքեակ Դաշնակցութեան վերանորոգումը կ'ապահովէ Եւրոպայի խաղաղութիւնը։

—Պետերսպուրկէն կը հեռագրեն թէ սեպտեմբերին պաշտօնապէս պիտի ծանուցուի Ձարեւիչին եւ Սաքս–Քոպուրկի Պէաթրիս իշխանուհիին նշանախօսութիւնը։

—Պողպատի սէնտիքային նախագահ Պ. Շուապ Հավր հասաւ։

ՊԵՐԼԻՆ.—Վիլհէլմ կայսրը, նոյեմբեր 5ին, Նաբոլիի ճամբով Իտալիա պիտի երթայ, փոխադարձ այցելութիւն տալու Վիքթոր Էմմանուէլ թագաւորին։

ԲԱՐԻԶ.— Սերպիոյ փոխառութեան բանակցութիւնները աւարտեցան։ Պ. Հոքէ Բարիզ կը դառնայ պայմանագրութիւնները ստորագրելու։

—Պոէր զօրավարները շաբաթ օրը Լոնտոն պիտի երթան։

—Սէն–Ռէմի դեր–դնդապետը սեպտեմբեր 5ին պիտի դատուի Նանթի մէջ։

ՀՌՈՄ.—Ռուս նաւաբաժին մը ձմեռը Իտալիա պիտի երթայ, Ռուսիոյ կայսեր այցելութեանը առթիւ։

ՊԵՐԼԻՆ.—Նացիոնալ Զայթունկ, պատասխանելով Էքլէրի այն լուրին թէ Ռուսիոյ կայսրը, Ռէվալի տեսակցութեան ատեն, զարմացած ըլլայ Վիլհէլմ Բ.ի ցուրտ ընթացքէն, կ'ըսէ թէ ստոյգ լուրերու նայելով այդ տեսակ բան մը բնաւ չէ պատահած Ռէվալի տեսակցութեան միջոցին, թէ անցած են այն ժամանակները, ուր ֆրանսացի ու անգլիացի հակառակորդներ կ'աշխատէին օգուտ քաղել երկու վեհապետներուն խառնուածքի տարբերութենէն, եւ թէ ընդհակառակը մեծ մտերմութիւն մը հաստատուած է Նիքոլա Բ.ի եւ Վիլհէլմ Բ.ի միջեւ։

ԺԱՄԱՆՑԻ ԲԱԺԻՆԸ

Մեծն Նափոլէոն երբ Հռոմի թագաւորին պալատը որոշեց շինել տալ Փասսիի մօտ, ճիշտ այն գետնին մէկ կողմը, ուր պիտի կառուցուէր պալատը, փոքրիկ կըրպակ մը կար Սիմոն անուամբ կօշկակարի մը որ՝ ճարտարապետներուն յատակագծին ուղղութեան մէջ մնալով, արգելք կ'ըլլար շէնքին կանոնաւորութեան։ Ուստի, որոշուեցաւ սոյն կրպակը գնել. առաջարկուեցաւ անոր տիրոջը։ Սիմոն դրացիներուն տուած խորհուրդին համեմատ՝ 20,000 ֆր. ուզեց կրպակին համար։

Կայսեր կալուածներուն գործակալութիւնը քանի մը օր վարանելէն ետքը, որոշեց վերջապէս ընդունիլ այդ գինը։ Սակայն, Սիմոն որ դարձեալ խորհուրդ հարցուցեր էր իր բարեկամներուն, յայտնեց թէ որովհետեւ իր ուզած գինը անմիջապէս չէին ընդունած, ինքն ալ հիմա փոխած էր միտքը, եւ 40,000 ֆրանք կը պահանջէր։

Այս գինը, որ կրպակին արժէքէն երկու հարիւր անգամ աւելի էր, չափազանց երեւցաւ. բանակցութիւնք դադրեցան, եւ յատակագծին վրայ թեթեւ փոփոխութիւն մը ըլլալէն յետոյ՝ շէնքին կառուցման ձեռնարկուեցաւ։ Սակայն քանի մը ամիս յետոյ, տեսնուեցաւ թէ կրպակը անպատճառ պէտք էր գնել։ Ուստի, դարձեալ առաջարկուեցաւ կօշկակարին, որ այս անգամ 60,000 ֆր. կ'ուզէր իր ստացուածքին համար։ 50,000 ֆր. տրուեցաւ իրեն, սակայն յամառութեամբ չուզեց հաւանիլ։ Կայսրը հրամայեց աւելի գին չտալ, եւ եթէ հարկ ըլլար փոխել բոլորովին յատակագիծը, եւ բացարձակապէս մէկդի թողուլ կրպակը։ Խեղճ կօշկակարը այն ատեն հասկցաւ թէ պէտք չէր բաղդին հետ այսպէս չարաչար վարուիլ, որ բարեկամաբար իրեն ներկայացած էր։ Ուստի, այս անգամ ինք անձամբ առաջարկեց ծախելու իր ստացուածքը, նախ 50,000 ֆրանքի, յետոյ 40,000ի, 30,000ի եւ մինչեւ 20,000 ֆրանքի իջաւ։ Բայց, այլեւս ականջ կախող չեղաւ, գործը ուրիշ կերպ կարգադրուած ըլլալուն համար։ Սակայն եւ այնպէս՝ օր մը վերջապէս դարձեալ որոշուեցաւ չափաւոր գնով մը գնել կրպակը, բայց դարձեալ մոռցուեցաւ կօշկակարին խանութը։ Երկու տարի ետքը, Սիմոն աղքատութենէ ստիպուած՝ 150 ֆրանքի ծախեց իր ստացուածքը, եւ քանի մը ամիս ետքն ալ, չափազանց փառասիրութեամբ խաբուած ըլլալուն համար սաստիկ վշտանալով՝ մտքի խանգարում եկաւ վրան, եւ յիմարանոց տարուեցաւ, ուր մեռաւ 1846ին, վաթսունըինը տարեկան։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 16 Օգոստոս

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	31	25
Ամէնէն բարձր գին	»	31	28 1/2
Ամէնէն վար գին	»	31	24
Ռումէլիի Երկաթուղի զոգ.	ֆր.	118	—
Ամէնէն բարձր գին	»	118	37
Ամէնէն վար գին	»	117	50

ԲԱՑՈՒՄ 17 Օգոստոս

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Գ.	Ք. Կ.	31	24 1/2
Ռումէլիի Երկաթուղի	ֆր.	118	—
Շիրքէթի Խայրիէ		27	40
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		—	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Քրէտի Ժէնէրալ Օթմ.		0	10
Սոս. Օթմ. Շանժ է Վալէօռ		0	13
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		8	75
Թրամուէյ բաժնեթուղթ		5	45
» ժուիսանս		1	37
» պարտաթուղթ		496	—
Քարափ Կ. Պոլսոյ		496	—
Թրանսվալ		150	—
Քրէտի Ֆոնսիէ Էժիփսիէն		263	—
Լավրիոմ		77	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 29 Օգոստոս

Անգլիական Քոնսոլիտէ	95	12
Օսմանեան Ռանթ սէռի Բ.	55	—
» » » Գ. բաց.	28	75
» » » Դ. գոց.	28	75
Օսմանեան Պանքա	12	87
Ռուսական 1890	—	—
Հելլենական 5 %	41	—
» Մոնոբոլ	43	25
Պուլկարական 1888	92	75
Էժիբսիէն իւնիֆիէ	109	—
Տօմինիալ	105	—
Թրանսվալ	5	93
Այտին երկաթուղի	14	50
Փոխառութիւն	25	33 3/4

ԲԱՐԻԶ, 29 Օգոստոս

Ֆրանս. Ռանթ 3 %		101	07
» » 3 1/2 %		101	50
Օսմ. Քոնս. սէրի Դ. բաց.	Ղրշ.	29	17
Օսմ. Քոնս. սէրի Դ. գոց.	»	29	10
» » » Բ.	»	55	90
» » » Գ.	»	30	85
Օսմ. Կայս. Պամքա	ֆր.	572	—
Օսմանիէ	»	488	—
Ռումէլի երկաթուղի	»	120	75
Օսմ. մաքսատուն	»	515	—
Օսմ Ռէժի	»	348	—
Բրիօրիթէ Թիւրք 4 %	»	—	—
Քրէտի Լիոնէ	»	1084	—
Իտալական Ռանթ	»	102	60
Սպանիական արտաքին	»	88	20
Թրանսվալ	»	151	50
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	175
Դրամադեղչ	»	—	—

ՎԻԷՆՆԱ, 29 Օգոստոս

Փոխան. Լոնտոնի վրայ	ֆր.	239	60
Ռումէլի երկաթուղի	»	113	—
Օսմ. Ռէժի	»	318	—

ՊԵՐԼԻՆ, 29 Օգոստոս

Ռուպլը	ֆր.	—	—
Ռումէլի երկաթուղի	»	116	50
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	102	50
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	330

ՊՐԻՒՍԷԼ, 29 Օգոստոս

Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.	29	05
Ռումէլի երկաթուղի	120	25

ՕՍՄ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԴ.—Կ. Պոլսոյ ոգելից ըմպելիներու տեսչութիւնը, 28 յունիսէն (Հ. Տ.) սկսեալ իր գրասենեակները հաստատած է Ղալաթիոյ քարափին վրայ, Նախկին Լօյտ Խանի մէջ, երկրորդ յարկը։ Հետեւաբար, կը ծանուցուի թէ յիշեալ տեսչութեան գրասենեակները նախկին Լօյտ խանը փոխադրուած ըլլալով, տեսչութիւնը իր գործերուն սկսած է։ 5—8

* *

1318ի սեպտեմբեր ամիսը մօտենալուն առթիւ, որ ոգելից ըմպելիներու տուրքին երկրորդ վճարման ժամանակն է, Օսմ. Հանր. Պարտքի տնօրէնութիւնը Կ. Պոլսոյ եւ շրջականերու մէջ ոգելից ըմպելիի առեւտուրով զբաղողներուն կը ծանուցանէ թէ, համաձայն այդ մասին պատրաստուած կանոնագրին 14րդ յօդուածին, օգոստոս ամսուն մէջ պարտին ներկայանալ ոգելից ըմպելիներու տեսչութեան, որ Ղալաթիա քարափին վրայ, Լօյտ խանը փոխադրուած է, հարկ եղած արտօնագիրը առնելու համար։ Ամէն անոնք որ մինչեւ սեպտ. մէկ չներկայանան, օրինական տրամադրութեանց պիտի ենթարկուին։ 4—15

* *

ԱԶԴ.—Հանր. Պարտքի Վարչութիւնը կը ծանուցանէ Պրուսայի շերամաբուծական վարժարանին աշակերտներուն թէ սոյն վարժարանը պիտի վերաբացուի 1902 սեպտ. 4/17ին, չորեքշաբթի օրը եւ թէ դասընթացքներն ալ նոյն օրը պիտի սկսին։ Հետեւաբար, Հանրային Պարտքի Վարչութիւնը կը հրաւիրէ Պրուսայի շերամաբուծական վարժարանին առաջին ու երկրորդ կարգերուն աշակերտները, որ յիշուած օրը գտնուին նոյն վարժարանին մէջ։ 4—15

29/11 օգոստ. 1900

* *

ԱԶԴ.—Հանր. Պարտքի վարչութիւնը կը ծանուցանէ թէ, 1902 սեպտ. 1/14էն սկսեալ 1/2 % տոկոս մը պիտի վճարուի՝ փոխանակ պարտքերու թղթերուն 38րդ կտրօնին վրայ։ Սոյն տոկոսներուն վճարումը պիտի կատարուի կտրօններու վրայ նշանակուած բոլոր քաղաքներու մէջ, մինչեւ 1903 փետր. 1/14։ Այս պայմանաժամին անցնելէն ետքը, այս վճարումները պիտի կատարուին միմիայն Կ. Պոլսոյ մէջ։

Կ. Պոլիս, 12/25 օգոստ. 1902 3—5

* *

Վարչական Խորհուրդը կը ծանուցանէ Օսմ. Հանր. Պարտքի բաժնետէրերուն թէ, 1881 դեկտ. 8/20ի կայս. Հրովարտակին Ե՛րդ յօդուածին 5րդ հատուածին համաձայն, ջնջուած պիտի նկատուին այն ամէն կտրօնները, որոնք չեն գանձուած իրենց պայմանաժամէն վեց տարի ետքը։ Հետեւաբար 1896 սեպտ. 1/13ի 26 թիւ կտրօնները, եթէ գանձուած չըլլան մինչեւ 31/13 սեպտ. 1902, Հանրային Պարտքի Վարչութեան պիտի մնայ։ 9—10

* *

Հանր. Պարտքի Վարչական Խորհուրդը կը ծանուցանէ 4% Բրիորիթէ պարտաթուղթերէն ունեցողներուն թէ 1890 ապրիլ 15/27ի կայս. Հրովարտակին ԺԴ. յօդուածին համաձայն, ջնջուած պիտի նկատուին այն բոլոր կտրօնները որոնք չեն գանձուած իրենց պայմանաժամին աւարտելէն մինչեւ վեց տարի վերջը։ Հետեւաբար նոյն պարտաթուղթերուն 1896 սեպտ. 1/13ի 12 թիւ կտրօնները եթէ մինչեւ 31/13 սեպտ. 1902 գանձուած չըլլան, Հանր. Պարտքի Վարչութեան պիտի մնան։

18/1 Յուլիս 1902 8—10

ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852
ՏՔԹ Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ–ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ
396 ՄԵԾ-ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396
ԵԱՆԻ ԳԱՐԵՋՐԱՏԱՆ ՎՐԱՅԻ ՅԱՐԿԸ
(Ճիշտ Զպուքճեանց դէմը)

Ամենասաստիկ ցաւած ակռաները մէկ անգամէն կը լեցնեն. ցաւով դիմել եւ բուժուած վերադառնալու պայմանաւ։

Նուրբ, ճաշակաւոր եւ դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար եւ նման բնականի, դէմքի ձեւաւորութիւն, ըստ տարիքի, ծամողութիւն, եւ ազատ արտասանութիւն՝ երաշխաւորեալ։

Թմրեցուցիչ դեղերու եւ ամենակատարելագործեալ աքցաններու միջոցաւ առանց ցաւի ատամնահանութիւն։

Ձմեռները կիրակի օրերն ալ, (մինչեւ կէս օր) ինչպէս նաեւ ամէն օր, (մինչեւ կէս գիշեր) հիւանդ կ'ընդունին։

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԵՑԱՒ

Տիկին Զապէլ Հ. Ասատուրի Գործնական Դասընթացք Ֆրանսերէնէ Հայերէն թարգմանութեան անուն գործին Ա. տարին, Ուսումնական Խորհուրդէն վաւերացուած, Սագաեան տպարանէն մաքուր տպագրութեամբ։ Այս դասագիրքը, որ յատկացուած է մեր տարրական նախակրթարաններու միջին դասընթացքին՝ պարզ մեթոտով մը կ'ուսուցանէ ֆրանսերէնէ հայերէն թարգմանութիւն եւ կը պարունակէ բազմաթիւ հրահանգներ քերականական ամենատարրական ծանօթութիւններով, որոնք անհրաժեշտ են աշակերտին իր ընելիք թարգմանութեանց համար։

Կը յանձնարարենք այս գործը թէ մայրաքաղաքիս եւ թէ գաւառաց հոգաբարձութեանց եւ տեսչութեանց։

Դիմել ԲԻՒԶԱՆԴԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ, Ղալաթիա, Սեղբոս խան թիւ 5—7 եւ բոլոր հայ գրավաճառաց։ Գինն է 3 ղրշ.։ Մեծաքանակ գնողաց մասնաւոր զեղչ։

848 6—10

ՄՈՒԶՈՒԱԼ ԼԱՅՖ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1843ին

Պահեստի գումար ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՌ 687 ՄԻԼԻՈՆ Ֆրանք

Ապահովագրական ամէն կարելի դրութիւնները կը գործադրէ. խառն ապահովագրութիւն, ամբողջ կեանք, զուակաց դրամագլուխ, ցման եկամուտ, եւայլն

Մուչուալ Լայֆի սակագինը և ապահովագրութեան զանազան դրութիւնները չուսումնասիրած մի ապահովագրուիք. — Առատաձեռն պայմաններ, վճարմանց դիւրութիւնք: Տեղեկութեանց համար դիմել առ Պ. Ֆ. ՀԷՐ, ընդհանուր գործակալ, Խնաբէթ խան, Վօյվօտա փողոց, Ղալաթիա, Կ. Պոլիս: 579

Լ'ԻՒՐՊԷՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ
Հաստատուած 1838ին

Դրամագլուխ եւ պահեստի գումար ընդ.
76 միլիոն ֆրանք
Կեդրոնական վարչութիւն Բարիզ, Բէլֆիդ փողոց թիւ 8 և 10

—o—

Գործակալութիւն Կ. Պոլսոյ Ղալաթիա Վօյվօտա, Լօրանտօ խան: Դրամատուն Ընկերութեան, բոլոր Թուրքիոյ համար, Քաչոփ Լիօնէ:

ԲԱՑ ՆԱՄԱԿ

Զբաղումներս ստիպած չէին զիս նստողական կեանք վարել, որուն հետեւանօք ամէն օր կը տառապէի ՊՆԴՈՒԹԵՆԷ ու ՊԱՍՈՒՐԷ: Շարունակ գլուխս կը ցաւէր, աչքերս կը մթննային, ստամոքսս կը խառնուէր և օր մը հանգիստ չունէի: Պասուրէն գոյացած պուչաւորը մանաւանդ միջա՛ը խլիւչային: Բժշկի մը յանձնարարութեամբ ՏՔԴ. ՖՐԱՆՔԻ ԱՌՈՂՋՈՒԹԵԱՆ ԴԵՂԱՀԱՏԵՐԸ գործածելէս քիչ յետոյ ստամոքսս չակուեցաւ, գլխուս ցաւերը անցան. պնդութիւնը առարձանաբար բժշկուեցաւ և ոչ Պասուրէն և ոչ ապուչաւորէն հետք չմնաց, և հիմայ Տէր. Ֆրանքի առողջութեան դեղահատերուն նորհիւ կատարելապէս առողջ կ'ապրիմ:

Ֆրանսա Սէն Լօռան գաւառին կառավարիչ. ԱԼՖՐԷԴՕ

Վերոյիշեալ դեղահատերը ճշմարտապէս միակ դարման են, պնդութեան, պասուրի և անոնցմէ գոյացած ամէն կարգի հիւանդութեանց. կանոնաւորաբար գործածելով, ստամոքսն ու աղիքները կը զօրացընեն ու մարսողութիւնը կը դիւրացնեն: Կը ծախուին Կ. Պոլսոյ և գաւառներու մեծ դեղարաններն ու դեղի մթերանոցները: 479

ՏՈՔԹԷՕՐ Ց. ԱՐԱՊԵԱՆ
Ծանօթ ատամնաբոյժ Բարիզի
Իսկէլէ ալ Բէրա, թիւ 1

Ամէն օր կ'ընդունի ժամը 4էն 10 (Ք. Թ.): Բշ. և Ուրբ. կէս օրէն առաջ Սիրքէճի դեղարան Նալբանտ: Ներքին օրերը ժամադրութեամբ:

Աղքատաց ձրի 490

ՋԵՐՄԱՄԻԶՈՒԹԵԱՆ

ԱՄԷՆԷՆ ԱԶԴՈՒ ԴԱՐՄԱՆԸ

Երիտասարդական գեղխութիւններէ առաջ եկած ջերմամիզութիւնն ու ամէն կարգի հոսումները եթէ անխնամ ձգուելով չի դարմանուին, սոսկալի հետեւութիւններ կ'ունենան և մինչեւ իսկ որդեծնութենէ կը զրկեն զմարդ: Թէ նոր սկսած և թէ հինցած ՋԵՐՄԱՄԻԶՈՒԹԻՒՆՆ անմիջապէս կերպով ու հիմնապէս բուժելու համար ՍԱՆԹԱԼ ՍԱԼՕԼԷ ԷՄՄՐԻ անուամբ դեղ մը հնարուած է որ բնաւ ստամոքսը չխանգարելով կարճ ժամանակի մէջ կատարելապէս կ'անհետացնէ հիւանդութիւնը, առանց հետք մը ձգելու:

Ջերմամիզութեան համար թէեւ շատ մը դեղեր կան, բայց անոնք ստամոքսը խանգարելէ և միզանցքն ու ամորձիքները ուռեցնելէ և հիւանդը յուսահատեցնելէ ուրիշ բանի չեն ծառայեր. մինչդեռ ՍԱՆԴԱԼ ՍԱԼՕԼԷ ԷՄՄՐԻ բոլորովին զերծ է այս անպատեհութիւններէն: Աւելորդ անոնք որ այս կարգի ծածուկ հիւանդութեանց ենթակայ են ու չեն փութար այս գիտական մեթոդով պատրաստուած դեղը գնել, պարտք ունին ժամավաճառ կ'ըլլան և ուղղակի կը փճացնեն իրենց առողջութիւնը:

Սանդալ Սալօլէ Էմմրին կը ծախուի մայրաքաղաքիս և գաւառներու մեծ դեղարաններն ու դեղի մթերանոցները: Զգուշացէք անուններու նմանութենէն. ԷՄՄՐԻ անունը փնտռեցէք:

Կը ծախուի Նէնէ Ճամիի բովը Բէազիտ պէյի. Սուլթան Համամ Մէզիթի, Լի՛օս, Պօնճէյիոնօ դեղի մթերանոցներն ու Պահճէ Գաբու Բիւչիւքեան դեղարանը:

897 11—30

ՌՕՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԿԱՅՍԵՐ 1881Ի ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ ԱՐՏՕՆՈՒԱԾ
Ընկերութեան կեդրոնատեղին, Բեդերսպուրկ

Ընկերութիւնը խիստ նպաստաւոր պայմաններով ապահովագրութիւններ կը կատարէ ընդդէմ հրդեհի, ամէն տեսակ արկածներու, ճամբորդութեան պատահարներու, երկաթուղիի ու շոգենաւի մէջ, ապրանքներու փոխադրութեան ու նաւերու ստորոյքէ խորտակուելու դէմ, ինչպէս նաեւ կեանքի վրայ, ամէն կարգի պայմաններով:

Ընկերութեան դրամագլուխը, ամբողջապէս վճարուած	10,666,667 ֆր.
Երաշխաւորութեան գումար	122,000,000 „
Ապահովագրեալներուն վճարուած գումար	249,400,000 „
1901 *տարուան մէջ ղանձուած ապահովագին ու տոկոս*	54,000,000 „

Ընդհանուր քննիչ
Ա. ՀԻՒՐԼԻՒՉ

Ընդհ. գործակալ Թուրքիոյ համար
ԹԷՕՏՈՐ ՐԷՊԷՆ

Ընդարձակ մանրամասնութեանց համար դիմել Ղալաթիա, քարափին վրայ, հին մաքսատան տեղը, գործակալութեան գրասենեակը: 524

ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆԸ

HUNYADI JANOS

Անմիջական, ապահով եւ դիւրին կերպով կ'ազդէ
Տիեզերահռչակ ճամբու

ԶԳՈՒՇԱՆԱԼ ԿԵՂԾԻՔԷՆ
Պահանջելու է հետեւեալ անունը պարունակող պիտակով շիշեր
ANDREAS SAXLEHNER

Կը ծախուի գլխաւոր դեղավաճառներու և դեղագործներու քով: 387

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ
Ընդմէջ Հըլի, Կ. Պոլսոյ եւ Օտեսայի

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Ալպանօ	1069	Գօմօ	1497	Կօզօ	1011	Մալմօ	724	Րօզարիօ	186
Ալէքթ.	3607	Գօնկօ	2906	Կրօտնօ	1695	Մարէնկօ	2273	Սարֆօ	1113
Անճէլօ	1541	Գորսօ	895	Հիրօ	775	Մարդէլլօ	3709	Ցիրիօ	1735
Արիօսգօ	2377	Տիտօ	4311	Հիտալկօ	1581	Միրատօ	3557	Սիլվիօ	1193
Գասանօ	1822	Տօմինօ	937	Հինտու	3720	Միլօ	1057	Սէրօ	1200
Գօրօտինօ	1264	Տուրօ	2383	Հօրադիօ	3600	Մօնդէպէլլօ	1735	Թասօ	1328
Գրավօ	1076	Տրարօ	1713	Հումպէր	595	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Գրիւնօ	841	Տինամօ	504	Իակօ	2354	Նէրօ	1083	Թօրիօ	3827
Գըֆֆալօ	4431	Էպրօ	2464	Իտանօ	5540	Օնիօ	4100	Թօլէտօ	1470
Գէյրօ	1671	Էլտօրատօ	1520	Ճիւնօ	1080	Օնթարիօ	4036	Թօրրիտօ	487
Գալիբսօ	1337	Էրազօ	1841	Քլէօ	1053	Օրլանտօ	1535	Ուրպինօ	2429
Գամէօ	1244	Ֆիտօ	954	Քօլբինօ	2307	Բալէրմօ	1637	Վասօ	1914
Գազօ	1094	Ֆինլանտ	1828	Քօմօ	1700	Բօլօ	510	Վօլօ	1289
Ջիքակօ	2729	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1053	Րիալթօ	2229	Վօլթուրնօ	2396
Սիսէրօ	1831	Ֆրանչիսքօ	4582	Լէոանդօ	2272	Րինալտօ	1663	Եէտօ	1850
Գլիօ	2697	Կալիլէօ	3060	Լիվօրնօ	1643	Րօլլօ	1613	Զէրօ	1200
Գօլօրատօ	4235	Կիդանօ	1243	Լօրէնզօ	3191	Րօմէօ	1789		

Թօֆիօ շոգենաւը, նաւապետ Ծօ՛ս, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած պարպած և Օտեսա ուղեւորած է:

Օրիլլօ շոգենաւը, նաւապետ Ծօ'սըն, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած է:

Դիմել առ գործակալը Ֆ. ՀԻԼՃ ԷՆՐԻՃՕՏ
Թիւ 23—24 Քիւչիւք Միլլէթ խան. Ղալաթիա 377

ՊԵՐԼԻՆԻ ՎԻՔԹՈՐԻԱ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Արքայական հրամանագրով արտօնուած
1853 տարւոյ 26ին կառավարութեան
հսկողութեան տակ

Պերլինի Վիքթորիան Գերմանիոյ ամենէն հզօր Ընկերութիւնն է

Ապահովագր. դրամ Մր. 967,321,496
Պահեստի դրամ Մր. 270,096,743

ՊԵՐԼԻՆ ՎԻՔԹՈՐԻԱՆ *ամէն տեսակ ապահովագրութիւն կ'ընդունի, ինչպէս կեանք, օժիտ, արկած, ցկեանս թոշակ, եւն.*

ՆՈՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ
Ժողովրդական ապահովագրութիւն կեանքի վրայ, առանց բժշկական քննութեան

Կարելի է ապահովագրել իր կեանքը, կամ տղոց ու որբերու համար օժիտ մը, առաւելագոյն փոքր վճարումներով.—(միեւնոյն պայմանները կանոնաւոր ապահովագրութեան համար):

Ապահովագրութիւն շոգենաւի, երկաթուղիի, թիւնելի եւն. *արկածներու դէմ. ամբողջ կեանքին համար, շաբաթական փոքր վճարումով մը, սկսեալ ՄԷԿ ՖՐԱՆՔԷ, և վճարելի միմիայն մէկ տարուան համար (52 շաբաթ, այսինքն 52 ֆրանք), այսպէսով ամբողջ կեանքին համար ապահովուած կ'ըլլայ 10,000 ֆր.' մահուան պարագային, 15,000 ֆր.' արկածէն առաջ եկած անկարողութեան պարագային, և օրական հինգ ֆրանք՝ ժամանակաւոր անկարողութեան պարագային:*

Ընկերութեան Դրամատունը.—ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ
Ընդհ. Գործակալ,—ԷՄԻԼ ՎՕԿԼ
Ղալաթիա. Օսմ. Պանքային դէմը Ինայէթ խան. թիւ 7. 8. 9.

ԹԻ ԿՐԻՇԱՄ

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.
Ի ԼՈՆՏՈՆ

Պահեստին դրամագլուխը 31 *դեկտ.* 1898*ի*
162, 924, 140 ֆռանք

Տարեկան եկամուտ, ապահովագրութիւններէ և այլ՝
31 *դեկտեմբեր* 1898*ի*
29, 765, 473 ֆռանք

Ընկերութեան հաստատութեան թուականէն՝ այսինքն 1848էն ի վեր, ապահովագրեալներու եղած վճարումներ, կենսաթոշակ, եւն.
362, 858, 507 ֆռանք

1898 *տարուան մէջ ընկերութիւնը* 6619 *լուծմներ առած է որոնք* 58,680,000 *ֆռանքի դրամագլուխ մը կը ներկայացնեն:*

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել ընդհանուր գործակալներուն՝ Գ. Գ. ԷՏՕՒԸՐՏ ԵՒ ՈՐԴԻ, Պոլիս, Մէյտանճըք փողոց, Ալլէմեան խան:

Միջնորդներուն լաւ վարձատրութիւն պիտի ըլլայ:

Փոխ-գործակալութիւն, Ղալաթիա, Մէյմէնէթլի խան:

LE PHENIX AUTRICHIEN

ՖԷՆԻՔՍ ՕԹՐԻՇԻԷՆ

ԿԱՅՍ. ԹԱԳ. ԱՌԱՆՁՆԱՇՆՈՐՀԵԱԼ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Հիմնուած 1860ին Վիէննայի մէջ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԵՒ ՊԱՀԵՍՏԻ ԳՈՒՄԱՐ
Հրդեհի ճիւղ 17,000,000 Քր. Կեանքի ճիւղ 31,008,000 Քր. Ծովային ճիւղ 15,264,915 Քր
ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆՆ Է, Կ. ՊՈԼԻՍ ՔՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ
Գրասենեակները, Կ. Պոլիս, Համօրուլօ խան, 52—56.

Լիազօր Ներկայացուցիչ
Գ. ՖԷՐԱՏԵԱՆ

745

Ծանօթ.—*Գաւառներու մէջ լուրջ և գործունեայ գործակալներ կ'ընդունուին:*

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿ

1902 *Մայիս 25էն սկսեալ մինչեւ նոր տնօրինութիւն*

Եւրոպական եզերքէն Կամուրջ

10 30 Պէպէք արնվ. զըչ. չէնկ. պէյլ. օրթ. պէշիք. զապաթաշ 20
10 40 Ա. Բ. Դավազ ենիմ. մէզպ. պէօյ. Թրպ. ենիք. միրկ. 39
10 45 Ենիք. սթէն. էմիրկ. բ.հիս. պէպ. արն. զըչ. օրթ. պշկ. 45
11 30 Սթէն. միրկ. բ. հիսար պէպէք արնվ. զըչ. օրթ. պէշիք. 22
11 40 Ենիմ. մէզպ. պէօյք. Թրպ. ենք. միրկ. պէշիքթաշ 38
12 — Պէյք. բշպ. ենք. սթն. էմիրկ. բ. հիսար պէպէք, արն. զըչ. օրթ. պշկ. 43
12 40 Ենմ. մէզք. պյրտ. Թրպ. ենք. միրկ. պշկ. 40
1 15 Արնվ. զըչ. օրթ պշկ զապթշ. 23
1 30 Սթն. միրկ. Բ. հիս. պէպ. արն. զըչ. օրթ. պէշկ. 34
1 50 Ենմ. մզք. պյրտ. Թրպ. ենք. սթն. միրկ. պէշ. ուր. եւ կիր. բ.հիս. պէպք. արն. զըչ. օրթ. 37
2 40 Միրկ. բ. հիս. պէպ.արն. զըչ.օրթ.պշկ. 20
3 05 Ենմ. մէզք. պյրտ. Թրպ. ենք. սթէն. էմիրկ. պշկ. ուր. եւ կիր. Բ.հիս. պէպ. զըչ. օրթ. 32
3 50 Էմիրկ. բ. հիս. Պէպ. արն. զըչ. օրթ. պէշկ. 34
4 30 Ենմ. մզրպ. պէօյք. Թրպ. ենիք. սթն. միրկ. Բ. հիս. ա. ն. օրթ. պշկ. 40
4 .5 Պէպէք արնվ. զ.չ. օրթ. պշկ. զպթ. 37
6 — Ենմ. մզպ. պյրտ. Թրպ. ենք. միրկ. բ. հիս. արնվ. օրթք. պշկ. 39
6 — Պէպք. արն. զըչ. չնկլ. պէյլ. օրթ. պշկ. զապաթաշ բացի ուր. եւ կիր. 32
7 25 Ենմ. մզրպ. պյրտ. Թրպ. պէյք. ենք. սթէն. էմիրկ. բ.հիս. պէպ. արնվ. զըչ. օրթ. պշկ. 20
9 30 Ենմ. մէզպ. պէօյք. Թրպ. ենք. սթ. միրկ. բ. հիս. պէպէք Արնվ. զըչ. Օրթ. պէշկ. 38
9 35 Միրկ. բ.ա.հիս. պէպէք արն. զըչ. օրթ. պշկ. բացի ուր. եւ կիր.է 43
10 35 Ա. Բ. Դավազ ենմ. մէզպ. պէօյք. Թրպ. ենք. միրկ. ա. հիս. պէպ. արնվ. զըչ. օրթ. պշկ. ուր. եւ կիր. ենէն անցնելէն 37
11 — Սթն. բ.հիսար պէպէք զըչ. պէյլ. օրթ. պէշկ. բացի ուր. եւ կիր.է 20

Ասիական եզերքէն Կամուրջ

11 05 Ա. ճիս. զնտ. վնք. չնկ. պէյլ. զզկ.պշկ. 31
11 10 Պէյզ. բշպ. չպզլ. զնտլ. ա. հիս. զանլ. պէշկ. ուր. եւ կիր. վնիք. չնկ. պէյլ. Զզկ. 23
11 50 Ա. հիսար զնտ. պէպէք վնք. չնկ. պէյլ. զզկ. պշկ. 32
12 30 Պէյզ. բշպճ. չպզ. դնլ. ա. հիսար զնտ. պշկ. ուր. եւ կիր. վնք. չնկ. պէյլ. զզկ. 44
1 — Ա. հիսար զնա. վնք. չնկ. պէյլ. զզկ. 39
1 — Ենմ. մէզք. պէօյք. բրճպ. Թրպ. պէյզզ. բշպ. չպզլ. զնլ. ա. հիսար զնտ. օրթ. պէշկ. ուր. եւ կիր. վնք. չնկ. պէյլ. զզկն. 46
2 05 Ա. հիս. զնտլ. վնիք. չէնկ. պէյլ. զզկ. պշկ. զպթ. 38
2 05 Բ. Ա. զզկ. ենիմ. մէզք. պէօյքտ. Պէյզ. բշպճ. չպք. զանլ. ա. հիս. զնտ. պշկթ. 45
3 20 Ա. հիս. զնտ. վնք. չնկ.պէյլ. զզկ. պշկ. զապաթաշ 43
4 15 Պէյզ. բշպճ. չպզլ. զանլ. ա.հիս. զնտ. վնիք. չնկ. պէյլ. 44
5 15 Պէյլ. զզկ. սկիւտ. պշկ. 13
8 05 Զնլ. միրկ. ա. հիսար զնտ. վնք. չնկ. պէյլ. զզկ. զպթ. 22
8 15 Բ. Ա. զզզ. մէզպ. պոյք. Թրպ. պէյզ. բշպ. չպզլ. զանլ. ա. հիս. զնտլ. վնիք. չնկլ. պէյլ. զուզկ. պէշկ: 46
10 35 Ա. հիսար արնավուտքէօյ 44
10 15 Պէյզ. ենք. զանլ. ա. հիս. զնտ. չնկլ. պէյլ. զզկ. սկտ. 45
11 — Վնք. արն. պէպէք բացի ուր. եւ կիր.է 34

Կամուրջէն եւրոպական եզերք

12 — Գպթշ. պէշկ. օրթ. զըչ. արնվ. պէպէք բ. հիսար միրկ. սթն. ենք. Թրպ. պէօյք. մէզպ. ենմ. 37
12 30 Պէշկ. օրթ. արնվ. պէպէք բ. հիսար բացի ուրբաթ եւ կիրակիէ 31
12 40 Պէշկ. օրթ. զըչ. արնվ. 23
1 10 Պէշկ. օրթ. արնվ. պէպ. բ. հիսար միրկ. ենք. Թրպ. պյրտ. մզք. ենմ. 32
1 35 Պէշկ. օրթ. զըչ, արնվ. պէպէք բ.հիսար միրկ. բացի ուրբաթ եւ կիրակիէ 20
2 30 Պէշկ. օրթ. արնվ. բ. հիս. միրկ. սթէն. ենիք. Թրպ. պէյրտ. մզրպ. ենմ. 40
2 55 Պէշկ. օրթ. զըչ. արնվ. պէպէք միրկ. բացի ուրբաթ եւ կիրակիէ 24
4 — Պէշկ օրթ. արնվ. բ. հիսար միրկ. ենք. Թրպ. պէօյք. մզպ. ենմ. 39
4 15 Գպթ. պէշկ. օրթ. զըչ. արնվ. պէպ. 37
5 15 Պէշկ. օրթ. զըչ. արնվ. պէպէք բացի ուրբաթ եւ կիրակիէ 32
6 — Գպթ. պէշկ. օրթ. զըչ. արնվ. պէպէք բ. հիս. միրկ. սթն. ենիք. Թրպ. պէյրտ. մզրպ. ենիմ. բ. ա. զավազ 46
6 40 Գպթ. պէշկ. զզկ. օրթ. պէյլ. չնկ. զըչ. արն. պէպէք զնտ. ա. հիսար Գնլճ. միրկ. 22
7 30 Պշկ. օրթ. զըչ. արնվ. պէպ ք բ. հիսար միրկէն ենիքէօյ պէյրօզ Թրպ. պէօյք. մէզք. ենիմ. 38
8 30 Գապ. պշկ. օրթ. զըչ. արնվ. պէպէք ա.բ.հիս. միրկ. բացի ուրք. եւ կիրակիէ 43
9 — Պէշկ. միրկ. սթն. ենիք. Թրպ. պէյրտ. մզրպ. ենիմ. ա. բ. զավազ. ուրբաթ եւ կիրակի օրթ. զըչ. արնվ. պէպ. Բ. հիս. 37
9 55 Պէշկ. օրթ. արնվ. պէպ. բ. հիս. միրկ. սթն. բացի ուր. եւ կիրակիէ 20
10 — Ենք. Թրպ. պէօյք. մզք. ենմ. ուրբաթ եւ կիրակի օրերը պէշկ. օրթ. զըչ. արնվ. Պէպ. բ. հիս. միրկ. 40
10 35 Պշկ. օրթ. զըչ. արնվ. պէպ. զնտ. ա. բ. հիսար միրկ. զնլճ. սթն. ենք. բշպ. պէյզօզ բացի ուրբաթ եւ կիրակիէ 23
10 45 Միրկ. սթէն. ենիք. Թրպ. պէօյք. մզրպ. ենմ. ուրբաթ եւ կիրակի պէշկ. օրթ. զըչ. արնվ. պէպէք բ. հիսար 46
11 05 Պէշկ. օրթ. զըչ. արնվ. պէպէք բ. հիս. միրկ. ենիք. 43
11 40 Ենիք. Թրպ. պէյրտ. մզրպ. ենիմ. ուր. եւ կիրակի բ. հիսար 38
11 45 Պշկ. Օրթ. արնվ. պէպ. Բ. հիս. միրկ. սթէն. ենիք. 45
12 05 Պէշկ. օրթ. զըչ արնվ. պէպ. 22

Կամուրջէն ասիական եզերք

12 15 Պէշկ. զզկ. պէյլ. չէնկլ, վնք. զնտ. ա. հիսար զնլճ. չպզլ. բշպճ. պէյզօզ մզպ. բ. ա. զավազ 45
12 20 Օրթ. ա. հիսար բացի ուր. եւ կիր.է 39
1 .0 Էշկ. պէյլ. չնկ. զնտ. ա. հիսար բացի ուրբաթ եւ կիրակիէ 38
2 45 Գպթ. սկտ. զզկն. պէյլ. չէնկ. վնիք. զնտլ. ա. հիս. զանլ. չպզ. բշպ. պէյզօզ ուրբաթ եւ կիրակի ժամ 3ին պէյքօզ հաղորդակցելով Թրպ. պէյք. մզպ. ենմ. 44
5 — Գպթ. պէշկ. զզկ. պէյլ. չնկ. վնք. զնտ. ա. հիս. զնլճ. չպք. բշպճ. պէօյք. Թրպ. մզպ. ենմ. 20
8 45 Պէշք. զզկն. պէյլ. չնկլ. վնիք. զնտլ. Ա. հիս. զնլ. չպք. բշպ. պյքզ. 45
10 10 Գպթ. պէշկ. զզկ. պէյլ. չնկլ. վնիք. բացի ուրբաթ եւ կիրակիէ 34
10 25 Պէշկ. զնտլ. Ա. հիս. զանլճ. չպզլ. բշպճ. պէյզ. բրճպ. մզրպ. Բ.Ա. զավազ ուրբաթ եւ կիրակի պէյլ. չնկլ. վնք. 39
10 50 Գպթ. պէշկ. զզկ. պէյլ. չէնկ. վնք. զնտ. ա. բ. հիս. պէպէք բացի ուր. եւ կիր.է 32
11 3 Պէշ. զնտլ. ա. հիս. զնլճ. բշպ. պէյզօղ ուրբաթ եւ կիրակի պէյլ. չնկ. վնիք. 44
11 55 Պշկ. զզկ. պէյլ. չնկ. վնիք. զնտ. ա. հիսար 34
12 1 Սկտ. զզկն. չէնկ. արնվ. 20

Զիկ զակ շոգենաւերու երթեւեկութիւնը

Վոսփորէն

6 05 Պէյզ. ենիք. զնլճ. միրկ. բ. ա. հիսար զնտլ. պէպէք արնվ. զըչ. չնկ. պէյլ. օրթ. զզկ. պէշկ. սկտ. 23

Կամուրջէն

1 50 Գպթ. պէշկ. զզկ. օրթ. պէյլ. չնկ. զըչ. արնվ. պէպէք զնտ. ա. բ. հիսար 43
3 25 Գպթշ. պէշ. սկտ. զզկ. օրթ. պէյլ. չէնկ. զըչ. արնվ. պէպ. զնտ. ա.բ.հիս. միրկ. զնլճ. սթն. ենիք. բշպ. պէյզ. 23
9 15 Պշկ. զզկ. օրթ. պէյլ. չէնկ. զըչ. արնվ. զնտ. ա. հիսար 44

Ուրբաթ եւ կիրակի օրերը

Կամուրջէն

2 — Պէշկ. ենք. Թրպ. պէյքտ. մզրպ. ենմ.
5 15 Պէշկ. օրթ. զըչ. արնվ. պէպէք բ. հիսար միրկ. ենք. Թրպ. պէյրտ. մզպ. ենմ.
7 — Պէշկ. արնվ. միրկ. ենք. Թրպ. պէյրտ. մզպ. ենիմահ.
8 15 Պէշկ. օրթ. արնվ. պէպէք ա. հիս. միրկ. ենք. Թրպ. պէյրտ. մզպ. ենմ.

Վոսփորէն

3 45 Ենմ. մզպ. պէյրտ. Թրպ. պէյք. բշպ. չպք. զնլճ ա. հիսար զնտ. վնք. չնկլ. պէյլ.
8 45 Ենմ. մզպ. պէյրտ. Թրպ. ենիք. միրկ. բ. հիսար պէպէք արնվ. զըչ. օրթ. պէշկ.
10 15 Մզպ. պէյրտ. Թրպ. ենք. միրկ. պէշկ.
10 30 Մզպ. պէյրտ. Թրպ. պէյք. բշպ. չպզլ. զնլճ. ա. հիսար զնտ. վնիք. չնկլ. պէյլ. զզկ. սկիւտար
11 30 Մզպ. պէյրտ. Թրպ. ենիք. արնվ. զպթշ.
11 40 Ուղղակի Պէշիկթաշ Արնավուտգիւղէն

COMP RUSSE

Navigation à Vapeur et de Commerce
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթուան երթեւեկութիւններ

Գշ. 13/26 Օտեսա ժամը 4ին յետ միջօրէի.
Դշ. 14/27 Իզմիր, Բիրէ, Աղեքսանդրիա, ժամը 10ին միջօրէէն առաջ հաղորդակցելով Աղեքսանդրիայէն (Բորդ-Սայիտ, Եաֆա. Պէյրութ, Թարապուլուս-Շամ:
Եշ. 15/28 Սէվաստաբոլ ժամը 10ին միջօրէէն առաջ:
Ուր. 16/29 Օտեսա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ.
Շբ. 17/30 Տարտանէլ, Այնորոզ, Սելանիկ, Իզմիր, Քիոս, Թարապուլուս-Շամ, Պէյրութ, Եաֆա, Բոռդ-Սայիտ, Աղեքսանդրիա ժամը 4ին յետ միջօրէի.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐՈՔԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԵԿԱԿԱՆ Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ՍՊԱՍՈՒԱԾ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ
Սեպտ. 1ին Սիռէասի Ա[illegible] եղեբքէն

ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ
Սեպտ. 2ին Սիռէասի ուղ. Մարսէյլի:

Տոմսեր ուղղակի Բարիզի համար:

Առաջին կարգի 245 Ֆրանք. Բ. կարգի 175 Ֆրանք. Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին Թօփ Հանէ [illegible] փողոց. 516 Թ. ՌԸՖՈՒԼ

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվրբուլի եւ Արեւելից միջեւ երթևեկող շոգ.

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Վիքդորիան	10500	Ֆլավիա	3500
Արմէնեան	10500	Էճիբշիըն	3500
Քէսդրիան	10500	Արրժ.ըն	3000
Լանքասդրիան	9000	Ալճէրիան	3500
Ֆիլատէլֆիա	9000	Արապիան	3500
Կոլոմպիան	8000	Աթէնիան	2500
Ճօրճիան	8000	Անտալուզիան	2500
Պասդոնիան	8000	Ալզաշիըն	2500
Ֆիրճինիան	8000	Լէսպիան	2000
Ֆալէրնիան	3700	Մինծօ	900
Վավօնիան	3700	Օբորդօ	800
Ֆլամինիան	3700	Լիսպօն	800
Ֆապիան	3500		

Ապրանքի տէրերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքը այլուր փոխադրելու կամ Ղալաթիոյ մաքսատունը հանելու համար իրենց հրահանգը դրկել շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ:

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՈՆՏԷՆ
Ղալաթիա, քարափին վրայ Մաքսատան հին տեղը
600

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ
Որք ամիսը երկու անգամ կըլբացնեն
Լիվրբուլի եւ Արեւելից միջեւ

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Իվէրնիա	18900	Սիլվանիա	5598
Սաքսոնիա	18900	Քաթալոնիա	4841
Լուքանիա	12950	Վէրլա	3229
Կամբանիա	12950	Բավիա	2945
Սուլթանիա	8845	Թիրիա	2936
Ումպրիա	8128	Սիբրիա	2935
Էթրուրիա	8120	Սամարիա	2558
Սէրվիա	7392	Ալէբբօ	2[illegible]81
Ուլտոնիա	7269	Շէրպուրկ	1614

Վէրիա շոգենաւը, նաւապետ Քրոսբի, ընդհանուր վաճառքով Լիվրբուլէն հոս պիտի հասնի սեպտեմբեր 30ին:

Դիմել առ ՃՕԼԻ և ՍԻԿԸՐ
Joly et Seagor
Մէյմէնէթլի խան, թիւ 6, 7 8 Ղալաթիա, Քարա Մուսթաֆա փողոց. 255

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվրբուլի Պօրտոյի. Միջերկրականի և Սեւ Ծովի միջեւ բանող շոգենաւք:

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Ռամսէզ	3000	Թիպս	2500
Անպիս	3000	Նէրթիս	2400
Թէպպր	3000	Օսայրիս	2250
Քեանոբուս	3000	Բէրա	2250
Ֆարոս	3000	Սֆինքս	2000
Օսմանլի	3000	Կասբրին	1500
Մարիոթիս	2500	Կիւյէտ	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՈՒԻԹՈԼ և ԸՆԿ.
Ուիթոլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
194 31. *Ճէյմս Սդրիթ Լիվրբուլ:*

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ԽՈՒՍՈՒՖԵԱՆ